Массе а мехкий пролетареш, вlаштlкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА,
НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕН МИНИСТРИЙ СОВЕТЕН ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет араду́ьл 1923 шера дезз ● ШОАТТА, 25 январь, 1975 шу. ● № 11 (5608). ● Мах 2 кеп.

ЦІЕ БАЙРАКХ—ЯХЬЕ КОТБАЬННАРАШТА

1974 ШЕРА ХЬАЙБАЙ ПРОДУКЦИ ЙОАККХИЛГЕН КИЙЧЪЕЛГЕН АЛСАМДАККХАРА ТІЕХЬА РЕСПУБЛИКЕ ЯЬРЖА ХИННАЧА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬА ИТОГЕХ

1974 шера хьайбай продукци йоаккхилгеи кийчъелгеи алсамдаккхара тlехьа республике яьржа хиннача социалистически яхьа итогашка а хьежа КПСС Нохч - Гlалгlай обкома бюрос, Министрий Советон облсовпрофон сoлам баьб цу яхье хьалхара моттиг яьккхача Шалински районе (РК КПСС секретарь А. Ч. Осмаев, райисполкома председатель Л. Сайдаев, юртбоахама районии управлени начальник А. М. Гапуев) КПСС обкома, Нохч-Гlалгlай АССР Министрий Советан облсовпрофен карара кара теда Цlе байракх хьожае.

1974 шера пачхьалкхенга дулх доахкара план—119 процент, шурел фуьшн—111 процент, тха—221 процент халкъа боахама план кхоачашьйна районо, цунна цхьана 1973 шерана вийсинча кийчъяра объем алсамъяьннай: дулха— 53 процент, шурайна — 10, фуьшта— 14 процент. Цу юкъа валоян дулх доаккхилга — 30, шура — 13 процент алсамдаьннад, цу тlа 8 процент дийбад доахан, детта доахан 12 процент а дебаш. Районе тоъал кlезиг деннад доахан lаьхара дисари дазар кхийтта доеря.

КПСС обкома бюрос, республика Министрий Советон облсовпрофон шитта дика могабаьб 1974 шера пачхьалкхенга дерригача тайпан хьайбай продукци йохкара халкъа боахама план тlехкхоачаш а еш, доахан дебале карагlдаьннача Урус - Мартановски района къахьегамхой болх.

ШЕРАГІА ЙОАРЖАЕ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬ

ЛАКХЪЕ КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕ

КПСС ЦК декабрьски (1974 ш.) Пленумо, кига къамаьлдаьча парте Центральни Комитета Генеральни секретара нохчъоста Л. И. Брежнева ихы цlаьхаззд а белгалдир мехка хьалхъа боахама дерригача дахаъошна общественни производства эффективность айина, технически прогресс сихъяиза, къахьегама овсарле лакхъеина йогlеелигга, керла мощносташ болх бе йолалийта а карьерале д-еннага, продукци дукхагlен дикагlен арахецара, цон кlадоллр чlееггара йолаш болх тераваш тахка а царех дикагlа пайда эца а безлита, хlаьта цул дерда тlа советски наьха бахара хьал дикка тоале делоьга.

Нохч-Гlалгlайчен къахьегамхоша шоашкара доагlа дакъа дихьад КПСС XXIV съезд оттаьи социально-экономически программа кхоачашъеш. Дlадахча пятилетка диъ шера валвал совгlа реализаци хьй 40 миллион сома маьхца продукцеш. Дукхагlа арахеш фенол, спирт, дренатижен, цементировочни агрегаташ, консерваш, тракторен прицепаш, продукци кхьдола тайпаш.

Республика халкъа боахама тайп-тайпарча доакъошна кьиа а еъ болх бе йолалийтай керда производственни мощносташ. Дlахо дигlабениб юрта боахам. Дикка чlоагlъяьй колхозий совхозий материально-техническа база. 1974 шера тоалина кхоачашъьйй пачхьалкхенга дулх, шекара свекла, тхьамка, баьццаварош, коартолаш, сомаш бохкаре пlанаш декхараш. Кхоачашъьйй пачхьалкхенга шура, фуаш, тха доахкара шера планаш.

Цунца цхьана, дукха да йоацаш хиннача КПСС обкома пленумо йолгаш мадаккхара, боахама культурен хьалъеча республике хlаиа а долии да цlеххаштта кхоачамбоалараш, белa пайда оцаш йолаш йолча резерваш тарлита.

Къаьстта воча хьал тlа да къахьегама овсарле лакхъяра гlулакх. Республика промышленности тlехьара яхь шера кхоачашъеьна къахьегама овсарле лакхъяра план. Из лоархlане кьоихам кхоачамбац предприятей аьлагlа дакъо. Царех а «Грознефтехимзаводи» объединене предприятеш, «Красный молот» завод, Грозненски газ чакхйоаккх завод, «Консервплодовощ», «Чечингушвино» объединенеш, духха комбинат, кхьарош.

Дукхача партийни комитеташ, министерства партийни, профсоюзни, комсомольски организацеш, боахамий кулгалле ше дакъалийтад социалистически производстве эггара керттердар къахьегама овсарле лакхъяр дале.

Цо чъахьеки водоснабжени предприятей дукхача кулгалдоша, горрайисполкомаша оборудовани организацеш цох дерттlа пайда эцара къахьегам lалмиа дерда тlа оlаштlехьбаккхара йоагlача тайпар йоахо ца еана.

Владимир Ильич Ленина белгалдаьккхад тайпар: «КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕ, ИЗ, ЮХХЕРА А ЛАЬРХІАЧА, КЕРДАЧА ОБЩЕСТВЕННИ СТРОЯНА КОТЪЯЛАРА ЭША ЭГГАРА ЛОАРХІАМЕГІА, ЭГГАРА КЕРТЕРА ДАР ДА».

Къахьегама овсарле лакхъяра айкха дукаллеш да къахьегама дисциплина чlоагlъяр. Даьча лоархlамаша кьахьеех балха ка йоара бахьан долаш промышленни предприятеша кlира шера иттаж миллионаш сома маьхца продукци тlа ца йоаккхаш итаж хилар.

Аьча кхеачам ба къахьегама овсарле алхха ахьа процент лакхъяро вай мехка шера 5 миллиард сома маьха хlана ма олчна йола промышленни продукци дукхагlа арахеца йиш хулийтаргхилар. Укх шера цу фактора чотах хиьйта лаьрхlан дукхагlа хьеш йолча промышленни продукце 80 процент, юрта боахамe керттерча даьтье дукхагlа йоаккхар. гlишлошъечеи транспортен деча баккхий объем.

Парте горкомий, райкомий декхар да партийни организацей доьнад айнар, боахама гlуллакхаш къестадечара, терронех дикагlа пайда эцачара, къахьегама овсарле лакхъечара белален материалийн кхом бечара, керда техникен lаламагlа карагlдаьннари сихагlа балха юкъе ховдадечара вар бекктокхам лаккбар. Профсоюзни комсомольски организацеш шерагlа юкъаяла еза тайп-тайпара хьажараши конкурсаши еча, хьа керда формаш дегlайоалаеча, балха дикагlйолча методашта пропаганда еча, республика лоархlанеча стройкашта шефство лелаеча, къахьегама дисциплина телхаераш кьоьсам лоаттабара.

Партийни организацеша цхьа юкъе бен бола беррига политически болх, политически экономически образоване системе, лекцешка пропаганда, гойтара агитаци, печать, радио, телевидени — цу ерригача средствашка кхоачалде деза къахьегамхой коммунистически дог-уйла долаш хьалхебара. 1975 шера а ерригача пятилетка а планаш кхоачашъяра уж шорагlдебахара декхараш. Цар тlо да деза производственни хьанханаш дикагlа хилийтара, къахьегама овсарлен продукци дикали лакхъяра тlехь лоаттабу кьоьсам республика хlара къахьегамхочун гlуллакх, Сийлаьнь - боахача Даьхен тlом тlа Котало яьккха 30 шу дизарга лака оалдиегlа наькъадалара йола патриотически декхар хилийтара.

Хlанз республика промышленни предприятешка, колхозашка, совхозашка, гlишлошъеча, lилман учрежденешка, мехка къамел хьегача моттигашка тlаййду 1975 шера дола социалистически декхараши встречни планаши. Партийни организацеш декхарийла а айденна цаьха политически къахьегамен хьиар хьалхина а из КПСС XXIV съездо оттадаь декхараш дикка кхоачашдара тlадерзаве ъ.

КПСС Центральни Комитето партега, советски халкъага даьча Кхайкара тlа шаллара: КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕ ЛАККЪЯРА ЙОАККО ЯР ХІАРА СОВЕТСКИ САГА, ХІАРА КЪАХЬЕГАЧА КОЛЛЕКТИВА СИЙЛАХЬА ДЕККАР ДА.

ОКТЯБРЬСКИ РЕВОЛЮЦЕ ОРДЕН ЛЕЛАЕЧА МАШИНАШЪЕЧА ГРОЗНЕНСКИ «КРАСНЫЙ МОЛОТ» ЗАВОДА 1975 ШЕРА ЙОЛА ВСТРЕЧНИ ПЛАН

Исслагlча пятилетка план толамца кхоачашъяр духьа, белхача наьха хьал-торо товаре Коммунистически партен Советски правительствай еча йоахкоина жоп а луш, Сийлахь-боккхача Даьхен тlом тlа Котало яьккха 30 шу дизар доагlача бесса деалар а лоаш, шой торонашка а хьежа, чурча резерваш пайда эцарех, къахьегама овсарле лакхъярех, материальни ресурсашта кхом беш чотах 1975 шера встречни план тlееш завода коллективо, цу тlа цо декхар тlази:

планал совгlа йолча продукцена 150 эзар сома реализаци е, оттаьча планал совгlа арахецара вlаштlехьдаккха: белатаа яь хlамаш — 300 тонни чоинх аь хlамаш — 60 тонни, цу даьхье планал совгlа арахеча лаьрхlачун ах — цхьа бевча материалийн энергоресурсаш чотах ира а хеаш;

планал совгlа АЦЗ—4,4—131 маркаш бола 20 издели арахеца, цуьна керда продукци лаьрхlачун совгlа 0,3 процент къахьегама овсарле лакхъе. Хlаьта продукци вккхара дlадолар доакъара чотах планал совгlа 42 эзар сом пайда бе;

1 сома тоъйрни продукци яккхарга дlадолар 1974 шера хинначул 2,2 процент лохде;

БАМ-а лаьрхlа йола продукци ханал хьалха дlайохьийтынгеи кооперировани поставкаш ера ханал хьалха, 25 декабре, кхоачашъелгеи вlаштlехьдаккха.

Арахецача продукце дикала лакхъеи шиа изделена пачхьалкхен дикала Знак кхайтеш;

хlомбарц тlехьа дlехо къоесам а лоаттабеш, 500 чэар кwт. сахьат электроэнерги 200 тонни условни доегора, 1200 тонни lаьржача металлай прокате 300 тонни турбашн кхоьлле вlаштlехьдаккха:

цела хоатташ долча товарий номенклатура кхь тайпе шерье:

65 мм. условни проход йолеи давлени 700 атм. йолеи фонтани арматура (60 комплект); ЦА-320М маркаш центробежни насосица йола цементировочни агрегаташ; КПЦ яхача маркаш йола тешаш чlоагlа бола пробкаш крамаш; ГКШ яхача маркаш йола тlехlоттаз тешаш бода соттаруча металлически балана шарвирал серийно арахецара карадерзаде;

рационализаторски предложенеш, изобретенеш балха юкъяхкачара чотах 187 эзар сом кхолелга lалашде;

производство арганькхха тоаярон, къахьегама хьалаш тоадарен чотах болат лоалададе цехе ерригa арахецача стержнек 30 процент арам шиьlадачlоагlлуш йолча смесей чотах арахецилга карадерзаде;

оборудовани ера прогрессивни методаш балха юкъеяхьа. (1816 ФI) цифровой программни управлени йола токарно-карусельни автомат, токарни шестишпиндельни полуавтомат «1Б284». (2С17 ОМ) яха дукха шпиндельни станок, АЦЗ—4,4—131 маркаш йолча лапашей шкьара монтбежни сборка чакхьяьккха, № 14 йолчеи, ПДО шин механикеи, № 15 йолча цехеи цlеро йоага не еча материалашта лаьрхlа механизированни складаш хьаьшга чакхдаккха;

продукци яккхарга дlабода къахьегам планови заданел 0,5 процент чухьнахьебаккха;

325 болхло кийчае, 730 болхлочуна 120 инженерно-технически болхлочуни квалификаци лакхъе, 130 сага шоллагlен кхоалагlен профессеш lомае; наьха уналlешон дани йолча а ер гlаьнд тlо лахара борзав вахарехь, агlа спортни йодхадаштан шоллагlа шеи бессе нашоа тlа а ен.

«Загорский» совхоза шефски кхайкадар де.

шайна тоаро йолча предприятешца дlахо социалистически яхь лоаттаса Нальчикски машинашъю завод яхе тlеедеж.

Встречни план йийца а йийца тlанйай завода партийно-профсоюзни активе.

Производства культура лакхъергья

ГРОЗНЕНСКИ ШУРИЙ СОВХОЗА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

КПСС XXIV-гlча съезда решенеш кхоачашъеш, юртбоахам дlахо йодача хана дегlаяхуьнаре кьоьсам лоаттабеш 1974 шера во къахьегама эрхкхешд декхар Грозненски шурий совхоза къахьегамхоша, КПСС ЦК партега, советски халкъага дань Кхайкарал дийна а дийна 1975 шера керда лелха декхараш тlееш коллективо.

Лаьтта лелачара культура лакх а яь, цун чотах гураьль дув влан хьажжlен дlайийхача хlара гектара тlара планал лаьрхlачул совгlа цхьа центнер дукхагlа ялат чуьна лаьрхlад. Из баьхьан план 10120 йолча метте 10000 тонн ялат чуваргда.

Къаьстта терко ергья оаха юкъарча хьайбай продуктивность дlахо йодача лакхъяра.

ХІАРА БЕТТАЧА ІАТТАГАРА 2160 КИЛОГРАММ ШУРА ЙОАККХАРГЬЯ ОАХА — ЛЕРХІАЧУЛ 80 КИЛОГРАММ ДУКХАГІА. ХІАРА КОТАМА ТІЕХЬАРА ЛАЬРХІАЧУЛ ДУКХАГІА 13 ФУЪ, ХІАРА УСТАГІАН ТІЕРА ЛАЬРХІАЧУЛ 0,5 КИЛОГРАММ ДУКХАГІА ТХА ДОАККХАРГДА ОАХА.

Кхаьнки фермашкен берхал алсамдаларо повкъостал дергда тхара юртбоахама продукцена заготовкаш ера хвакъ-боахама шера цаьн ханал хьалха кхоачашье.

ОАХА ПАЧХЬАЛКХЕНГА 4200 ТОНН ЯЛАТ, 200 ТОНН ГЕНАРАШ, 1050 ТОНН БАЬЦАДААРАШ, 1300 ТОНН ДУЛХ, 8000 ТОНН ШУРА ЙОХКАРГЬЯ. ИЗ ФУ ЯХИЛГА ДА АЬЛЧА, ИЗ ДА МЕХКАГА ПЛАНАХ ЛЕРХІАШ ХИННАЧУЛ СОВГІА 100 ТОНН ДУКХАГІА ЯЛАТ, 10 ТОНН ДУКХАГІА ГЕНАРАШ, 50 ТОНН ДУКХАГІА БАЬЦАДААРАШ, 17 ТОНН ДУКХАГІА ДУЛХ, 50 ТОНН ДУКХАГІА ШУРА КХОАЧАРГЬЯ ЯХИЛГА.

Тlайна декхараш кхоачашдолта lалашдара, къахьегам lалмаш дерда тlа вlаштlехьбаккхара чотах 5 процент къахьегама овсарле лакхъе лаьрхlад совхоза коллективо. Вlаьсте хьалгlаккхачале 70 совгlа механизатор кийчде лаьрхlад. ЯЛАТА ХЬУВКЪАМ ЛАКХА ХИЛИЙТАРА 7000 ГЕКТАРА ТІА ДІАЙИННАЧА ХІАМАШТА ГЕРБИЦИДАШ ТЕХА ГІУЛАКХ ДЕРГДА, 700 ГЕКТАР СОВГІА ЙОЛЧА ЛАЬТТА ТІА ЧУ ДОЛЛИЙТАШ ХИЙ ДУЛЛУРГДА. Дикагlа пайда эца лаьрхlад органически минеральни удобренеех, йолаш йолча техникех.

Дикка чlоагlъергья оаха доакъара база. 15486 ТОНН — СОАХКА ХИННАЧУЛ ЦАЬ АХАЗЗА СОВГІА — ІАЛАШДЕРГДА ГІОЖА ДОАКЪАР. КЪАЬСТТА ТЕРКО ЕРГЬЯ ОАХА СЕНАЖ ЧУЙОЛЛАРА, ВИТАМИННИ ХЬОАРИ ГРАНУЛИРОВАННИ ДОАКЪАРИ КИЙЧДАРА.

№ 1 йолча шурий совхоза коллектив яхье эхаргья оаха. Тхо дег тийша да, кlеалагlча пятилеткай заданеш толамца кхоачашъяра цу яхье шорда а боккхала повкъостал дергхилара.

ДЕКХАРАШ ДИЙЦА А ДИЙЦА СОВХОЗА КОЛЛЕКТИВА СОБРАНЕ ТІАЙИЙЦАД.

Къаьстта дика къахьегаш хилларца Назрановски автотранспортни предприяте цlа хеза а массане сийлеш а ца башха дика толамаш доахаш «ПАЗ-672» маркагlа йолча автобуса водитель Залоев Дауд Умалгиреевич. Хlара смена цаl-ах норма кхоачашъю цо. Цудухьа предприяте болхлоиги юкъе эгlара хьалхарчарна шиф шее шера заданеш кхоачашъяьй цо.

СУРТА ТІА: водитель Д. За[illegible].

И. ЕЛИЕВА сурт.

Района къахьегамхой! Пятилетка чакхйоалача шера вай дехаш: дукхагlа, дикагlа, дlадоллар кlеаргагlа долаш продукци дургья вай! Иштта дешнашца укх деношка Грозненски района 1 Мая цlерагlча колхоза клубе дlайийхьар промышлени, юртбоахама, гlишлошъерий, транспортни болхлой совещани. Укхаза бар Грозненски районаца яхь лелаеча Сунженски, Дагестански АССР Кизлярски районашкара векалаш.

Совещани хьайийллача КПСС Грозненски райкома хьалхарча секретара Ю. В. Сумрукова дош делар райисполкома председателна Ш. А. Дураева.

КПСС XXIV съезда решене.

КЕРДАЧА ШЕРА—КЕРДА ДЕКХАРАШ

еш цуа тlехьагlа хиннача КПСС ЦК Пленумий совещани кхоачашдеш дикка дакъа лаьцна Грозненски района къахьегамхоша пачхьалкхенга юрта боахама, промышлени продукци йохкара 1974 шера планаш кхоачашъяра.

Дlадаха цу тlаьлlа къахьегара цу хилар юрта боахама къахьегамхошта. Пятилетка къоастамбеча шера халкъа боахама планаши социалистически декхараши кхоачашдара тlаберзабаь бир района партийни, профсоюзни, комсомольски организацей хlара дийналъара болх.

1974 шера халкъа боахама, планагlа пачхьалкхенга [illegible] йохка езаче районо 22540 тонни ялат дехкар. Къаьстта доккхий толамаш даьхад пачхьалкхенга ялат доахкара пхе шера план кхоачашъеьна «Юбилейный», «Ермоловский» совхозаша, «Гикаловское ОПХ», 1 Мая, Ленина цlерагlа, «Советская Россия» яхача колхозаша.

Планал совгlа баьцадаьраш деxкад.

1973 шера хинначул дукха дукхагlа да района боахамаша 1974 шера пачхьалкхенга дехка дулх, шура, фуаш, тха.

Пятилетка дlадахача дийь шера района промышленни предприятеша 73 миллион сома продукци арахийцай Чекхьаьттахоша 14 миллиони 800 эзари тонни мехкдаьтта дехкиа. Буруьдеттараша 83 эзар 800 метр бурув техад. 320 эзар тонни мухь дlазоаб транспортникаша. Гlишлошъеча организацеша 19,3 миллион сома гlишлой - монтажан балхаш даьа.

Района промышленни предприятеша, транспорта, гlишлошеча организацеша 1974 шера эггара хьалха кхоачашйир пачхьалкхен планаши социалистически декхараши.

Района боахамий, промышленни предприятей доккхий гlуллакхаш дуьцаш къахьегама овсарле лакхъеш lилманен хьалха латтача практикан карагlдаьнаараш кхетамца шоай балха юкъе кхувлаш социалистически яхье даккхара хьокхамаш доахарий цlераш къахар. Дукха ба районе цlаккха ца хиннача тайпара лаьттанцарен хьайбашкарен йоала продукци совъяьхараш.

Хьалха латтача боахамий, предприятей къаьст-къаьстача участкашта, звеньешта, бригадашта карагlдаьннарашка хьахьокх йолаш йолча торонех хlанз а цкьадолча боахамашка а предприятешка а бизза пайда ца эцалга.

Дукхача хана деноз Сунженски, Кизлярски районашта юкъе долаеча социалистически яхьо дика повкъостал делга а ца дlахо дlахкахьарц боккха пайда баргхилар а белгалдаьккхар совещане хиннараша.

Грозненски района къахьегамхоша яхье бийхар Сунженски, Кизлярски районий къахьегамхой. Цуьна цхьане белгалдаьккхар дlахо йолача хана а дикагlа йола опыт цlа-хьа а эцаш, повкъостал деш яхь лелаерхилар.

Совещане тlаййкар пятилетка тlехьарча шера дола социалистически декхараш.

Т. АРЧАКОВ.

КАРАГІДАЬННАРАШИ ДЕ ЛЕРХІАРАШИ

Самардийнахье «Чечингушвино» объединене чуйоагlача предприятей, совхозий коллективий профсоюзно - боахама актив хилар.

Дlадахача шера карагlдаьнарех а пятилетка тlехьарча шера объединене коллектива декхарех а доклад йир «Чечингушвино» объединене начальника Д. М. Хаматханова.

Шай докладa тlа цо белгалдаьккхар пятилетка дийнагlча, къоастамбеча шера ерригача объединене гlолла лаьрхlача валови продукци арахецара а из маьхала яккхара а план тоалаша кхоачашъяь хилар. Дале а, къаьст-къаьстача боахамий балхага хьежача дукха кхоачамбоацараш да хьаи ца беш дlадаха дезаш.

Преношка дакъа лоацаш хиннача дукхачар: «Советская Россия» совхоза рабочкома председатель Песковецкайс, Калинина цlерагlча совхоза керттерча инженера Цигрова, «Бурунный» совхоза керттерча агронома Козорезовас. Хьачар белгалдаьккхар тракторашта, хьийолча техника цхьй хана хьа а дика а ремонт яра запасни оатхалаш ца-тоъаш хилар. Боахамий специалисташ боккъонца бола снабженцаш-экспедитораш а хилe цу оатхалашта тlехьабаьле лела безаш хул. Из гlуллакх доагlача тайпара вlаштlехьдаккхар дийхар цар объединене кулгалхошкара.

Активна болх чакхболаш массеза раьза а долаш 1975 шера социалистически декхараш тlаййцар товарни продукци маьхала яккхара план 25 декабре кхоачашдъе, шера планал совгlа 2 миллион 460 эзар сома маьха продукци арахеца, продукцега дlабола мах лохбарах 150 эзар сом пайда эца, шин тайпара чхьагlер дикала Знак яийтара кийчде.

А. ЛИДИНА

ХАНАЛ ХЬАЛХА БУВЛАШ

«Сунжанефть» НГДУ коллектива ер бутт болабелча дена 28 эзар совгlа тонни мехкдаьтта даьккхад. Газ яккхара январь бетта план а тlехкхоачашъеш хьабоагlа уж. Хlанале планагlа лаьрхlачул совгlа яьккхай ши миллион совгlа кубически метр газ.

Белгалбаьнна дика къахьегаш ба Холопов Иван Иванович, Еремеев Павел Васильевич керте латтача цхьоалагlчен шоллагlчен районий инженерно-технологически службай мехкдаьттахой.

***

Сихагlен кlоеггагlен бурув а тохаш толамца кхоачашдергда укх шера тlаййца социалистически декхараш яхача девизах къахьегаш ба Горчеводски бурув тохара балхий управлене бурувдеттараш. Шоай заданеш толамца кхоачаш а еш хlанзле 765 метр бурув техад цар.

Къаьстта дика къа а хьегаш социалистически яхье хьалхара моттиг яьккхай Шуаипов Ризвана кулгалдечa бригада. Шин декадагlа бетта план тlехкхоачаш а еш, планал совгlа цо техад 26 метр. Иштта дика къахьегаш я Матаев Султан керте латта бурувдетта бригада а. Цо бетта планел совгlа техад 24 метр бурув.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

СОВЕТСКИ ПРАВИТЕЛЬСТВА ПРОТЕСТ

22 январе укх тайпара чулоацам болаш йола нота дlаеннай СССР посолага У. Стесселга СССР кийча мехкашцарча гlуллакхий Министерство:

«Америка Вlашагlкхийттача Штатий правительствага дlакхайкадаза дарглоацаш лоархl Советски Социалистически Республикай Союза правительства:

Кхойна 1975 шера 19 январьда яхаш тхоьсара топаш чуйийттай ООН-ерча СССР, УССР, БССР массаьарча представительствай Нью - Йоркерча зданеца. Цу хена нах чухиннача 6-ча этажа тlарча представительствай нах чуlеча цlагlа чукхийттай шоаза тоха топ. Ирсал бисаб уж цера ца кхеташ.

Хоьил молдарра, хlанз ма шозлагlа даь дой да представительствай зданена. Иззамо террористически акт яьй 1971 шера 20 октябре, хlаьта цо доккха зулам даь — советски гражданаш — представительствай болхлой боабе дьйна кlийле аь бола нах бехке ца беш бисаб. Бехке ца беш бус советски гражданашта духьала дукха кхыдола зулаш гlуллакхаш ийшагlдекхараш а-дакъа лоацараш а.

Шайна теркам тlеозаш да, 18 январе представительствай здания юхе сионистски «Лигацарчаь» зуламхой группаша советски нах боаберга яхаш гучадаьа кхерам тlа а тессаш шоай агlонара антисоветски сборище яь хилар.

Цу дерриге хlаманаш чаьра хьахьокх, США болча советски гражданашта духьала зуламе моастагlал дола гlуллакхаш ца лелачайта а цар шоай гlуллакхаш кхоачашдараш уж бахараш дерттlа хьалеш lалаше а америкасски оагlоно цкъа сацна дуккхаза а бенна тешаме дош кхоачаш ца деш дусаш хиларо. США lаьхалий цу тайпара поэшин зуламе элементаш боккъонца мукйа йитар сашна мера кхача тайпара лархlа йиш йолаш яц.

СССР, УССР, БССР представительствай зданена керда доа еудар эггара цlенхашагlча тайпара лоархl советски оагlоно, США-рча советски учрежденешта гражданашта духьала хlанз а моастагlал дола ахкеш делоари цунна духьзадени американски lаьдаланга деш хlама ца хилари дукха халкъашта юкъерча права элементарни нормаш къаьстта чlоагlа телхаелга да, хlаьта кхетаде мидоагlара, вай мехкашта юкъерча гlуллакхашта зе ца деш диса йиш йолаш а дац.

Советски правительства США правительствага хоадам-боллаш протест кхайкаю укх шера 19 январе советски гражданашта духьала террористически акт ярна. ООН-ера СССР, УССР, БССР представительствай доагlа боккъо оагlча тайпара телхадарна духьадена, хlаьта цу гlуллакха бехке баьрашта де доагlар дезза дергa, цу тайпара моттигаш дlахо йодача хана кхы ийс ца ялийтарга. США территоре тlа советски гражданаш ха ялийкхаран цар шоай официальни функцеш кхоачашъярах дерттlа хьалаш lалашхарга дог а доах.

Американски lаьдалаша США-рча советски учреждене гражданайн кхерамзале lалаштъяра дерттlа де доагlар ца дарах хила тарлуча зуламашта хьалкара беррига бехктокхам США правительствана тlабужаргбац».

ПАРТИЙНИ ВАХАР

ИДЕОЛОГИЧЕСКИ БОЛХ ДЕКХАРАШЦА БУВЗ

КПСС XXIV съездехь дукха за йоццуш арабаьккхина «Белоруссе партийни организацие идеологически кадраш кхиаран декхар ша» кхетам баларехь болчу КПСС ЦК сацамехь дІадехкараш кхочушдарна хоадамболаш бола политико-массови болх бу парте Октябрьски райкомон юккъайчарча партийни организацешкахь.

Тха районе къахьегаш бу дукхачу къаман бохе нах. Уьш тамаш е боагІаш хІама дац, хІана аьлча, цуьнан доьзнш тІа 110 эзар совгІа сег вах. Царех дукхагІбараш цхьай доалахьарча пІеношка бахьнга, культпросветучреждешкахь хьерига, хІаьта кеп тІа а бу хьалха кхаьчна тешараш тоьлла дукха хилар теркал а деш охьа чІоагІа теркам тІеуххийт КПСС обкома Х-чу – ХIII-чу пленумий решенеш кхоачашьярна коммунисташ, беррига къахьегамхой вахар дІабоахаш.

Цу хьакъехьа оаха бечу бола болх тІабеолзаба бе парте къамаи политика наха юкъе марра дІайоаззийтара, халкъий барт чІоагІбара, дІаяхача заман тІехьадисача гІулакхашца тІагІертта къовсам лоттабара.

Къаьмех къаьмашта юкъерча гІулакхашка долчу марксистско-ленински Іилманца хьаьжжа а дІадоаш, наха интернациональни атеистически кхетам балара хоадамболаш бола мероприятеш отта а яь уж чакхйоахаш да тхо.

Из болх бу марксистско-ленински дешара системе гІоалла, политически агитаци, лекцешкий пропаганда, наха совенна лектореш ирца, хІаьта иштта культура ЦІенош, клубаш, библиотекаш чакхйоахача тайп-тайпарча мероприятешка гІолла, тайп-тайпарча балха формашка методашка шерра пайда а эцаш.

Цу дерригне коммунистийи къахьегамхойи ленински теоретически тІехьаленбара. Іилман атеизмах проблемашцара бехам сов бохкх.

Парте райкома бюро заседанешка, пропаганда агитацен отделе Грознески вагоннин депо (секретарь О. К. Злотникова), №№ 39, 53, 16 йолча юкъарча школий (секретараш А. М. Хачлаев, А. С. Сайпулаева, Л. Ф. Черникова): Горэлектросета (секретарь М. И. Медведев), Грозный станце (секретарь С. Х. Боков), № 5 йолча горбольница (секретарь А. Г. Лазебник) партийни организацешка къахьегамхошта, кагирхошта, дешархошта идейно-политически, интернациональни, патриотически, атеистически кхетам балара бола вІаштІехьбаьккхараш из тоаба-ре хьаькъехь лаьцз дош дийцар.

Из деага тхоагвог дІадехар, цкъа-дале, уж коллективаш интернациональни хиларо, шоллагІа-дале, уж бахача микрорайонашка тоьлла дукха дыьнах тешараш бахаш хиларо. Цо деккарийла йора района партийни организаци цу коллективашта тІачІоагІаьча кварталашка бечу бола интернационални атеистически болх кхи а тоабе.

ХьагІаккхувча тІехьенна идейно-политически кхетам балара балха школий хьехархоша лоцача дакъах лаьца дош дуцаш районни собрани хилар. Коллективий къахьегамхошта бахача наха интернациональни, атеистически кхетам дукта тоадара лета райо̄нерча пропагандистий, агитаторий, политинформаторий, юкхьанцарча партийни организацей секретарий собрани хилар. Иштта, мероприятеш чакхъяьккхай района лекторашцей докладчикашцей. Горисполкома культура отделаца цхьана парте района техкаб района библиотекай болх а. Де шарадеш Крупская цІерагІча культура Дворецера Іилман атеизма кабинето бечу бола болх тоабора а.

Пайдане болх бечу а Грознески вагонни, локомотивни депошка, Нохч-ГІалгІай хими заводе, «Октябрьнефта» НГДУ Іилман атеизман правови лекторий бола лектореш. Цу лекторей пайдане опыт дерде а дуьйдаш интернациональни, патриотически, атеистически, правови кхетам балара лекцеш еша вІаштІехьдаьккхал Грозный машинниьякъ станце, Октябрьски бурувдеттече балхий управлене, «Грознефть» объединене автотранспортни конторе.

Белгалдаккха деза, цу лекторешка безам ца байхаш нах хьоухаш болга, цига лекцеш еша говза лектораш ухийтилга. Царна тематически журналаш кинофильмаш гойт, диспуташ, хаттарий жоапий сайреш ю. Иштта балха формаш оргайоахаш из болх бечу хилча цох хьабоала пайда боккагІа хулга гучадаьннад, кхетама дош наьха дегала дуж.

ТІаккха хетта доагІа: цу тайпара мероприятеш чакхйоахача хана дыьнах тешараш боагІий цига, аьнна? БоагІа а бола, хІаьта тІехь-тІехьагІа дукхагІа шоай коллективий юкъерча вахаре доккъа доаш а болалу.

КПСС обкома Х пленума решенеш кхоачашъяра района партийни организаце чакхйоахача гІулакхашка хьинаре дакъа лоацаш я Крупская цІерагІча культура Дворецца коллектив. «Іилман дыи», «Вай дахаш долча дунеах», «КПСС XXIV съезди Іилман-атеизма пропаганда декхараш», «Дына секташ цуй чулоацамаш» яха лекцеш йийшай цига. Цунна цхьана шоай районе бахачарна санна иштта Гудермес, Кизляр, Артезиан, Зеландщ яхача станцешка, Наурски СОАССР Пригородни районий кадсоьи) доттагІала цІей дездеш, Шалински районо г. Грознем цхьана яьча доттагІала сайренне, кхычахьа соаьна 150 концерт оттадаьд культура Дворецa самодеятельностo. Интернациональни атеистически темаех лекцеш еш а а болаш дукхханахьа тІча хиний дар агитпоезд.

ХІана массазаре гІулакх хинна дІаяттад укхаза советски Іаьддалара сег йоалжара регистраци ега. 1973—1974 шераш 300 кердача дезалаша шоай керда вахар укхазара вІашІоладиьд. Торжественна хьале 400 сега паспорташ дІаденнад. Иштта, беране чакхдоакх кагирхой Советски Эскаре накъабакар, къовабараш болхлой классе дІаэхар, керда Іодаь бер торжественни хьале дІаяззар, кхыдараш.

Кагирхошта кхетам балара дика аьттув боалийташ я грознески машинниаьккъахой революционна, тІеме, къахьегамий традицей музей. Крупская цІерагІча культура Дворецо из вІашагІъелла юхлагІа шу мара дене а хІанзале «халкъа музей» яха цІи яьхка карагІдаьннад цуй. Партей къахьегамен ветеранашца вІашагІкхетараш, дискуташ, граждански Даьхена теман ветеранашцa районa кулгалхошцеи вІашагІкхетараш, дешархой экскурсеш, иштта кхыйола мероприятеш ю цу музее.

Дикка аьдбаьб шай болх «Знание» обществa районни организаце лектораша а. 800 сег кхоачагІа цу организаца, цІаьхта царех 80 лектор интернациональни атеистически дешаех лаьца къамаьлаш дош ба, шоеша поднейи гІаагІйа а болаш. Наха новенна № 2 йолча горбольница лора Н. А. Парсаданова, «Гипросельстрой» институтa инженера А. Н. Артюхова, къорех неттазнна берий школа директорa Р. И. Ладаева, бІаргаш дайнача берий школа директора Ц. И. Мусаева. № 9 йолча юкъерча школа хьехархочо Л. Н. Салега. иштта кхычар еш йола лекцеш.

Бахача наха интернациональни, атеистически кхетам балара дика гІулакх да улицай, поселкай цІейш, граждански схоладаш чакхъяхар.

Дика вІаштІехьъяьккхачакхъяьккхар Мичурина цІерагІча поселке хинна сход. Укхаза цІенхашта дийцар корста дыьнах тоабаш вІашагІъетталуш а шоай зуламе гІулакхаш лелаядеш а халарах.

Дакхе белгалдаьккхачох ховргла къахьегамхошта идейно-политически кхетам дукха йола кхоачамбоацараш дІадаккхара, интернациональни атеистически болх чІоагІбара, из мотт тигерча хьалашца декхарашца бувзара парте райком де засадеш йолга. Бакъда, хІанзалца даьр КПСС обкома Х-чи ХIII-чи пленумий решенеш кхоачашьяра бе безача балха хьалхара юкъагмара ма.

Цу балха юкъе хІана а да мІенхашта кхоачамбоацараш. Цхьаццанахьа идеологически балха боагІача тайпара лоархІам бац, из болх цхьан хІаман тІабераза̄ба тІагІерттан лелабелга Іалашдаьац еррига юкхьанцарча партийни организацешка.

Цхьайолча факташа хьагойт цу дакъе тха кхи а Іалашьяте дукха болх бе безалга, къаьста дыьнах тешараш юкъе. Паспортни режим иштта лелой хар дукъа Мордовцевa улицагІа № 82 йолча цІагІа кхача Косымкина Евдокия Ивановна болча малице болхлой бахача цу кІала адвентистий тоабех бола нах гулбеннабар дика гІулакхеш кхоачашдара. Цига ды боаржабечa М. А. Оскола кхо беф е дар дакъа лоацаш. Цу тайпара зуламе гІулакхаш чакхдоаьш я района бусалба дика тоабеш а.

Парте Октябрьски райкомо еррига партийни, профсоюзни комсомольски организацешца оарцагІъелаш дикка белгалаь кхоачамбоацараш дІадахара, из болх ший хьадда лостам бола лелабелга хьалхйихаш царгара. Из кІаден тхогара КПСС ЦК декабрьски Пленумо а.

Т. ЗИНОВЬЕВ,
КПСС Октябрьски райкома пропаганда агитацен отдела заведующи.

Машиниаьккъахой болча

Кходаьча доагора хьалхара тонмаш

КПСС Центральни Комитето партега, советски халкъага даьь Кхайкараш КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Ерригсоюзни социалистически яхь йоаржаяра къахьегаьа баь сацами чІоагІа раьза хинна тІайпача Грознески локомотивни депо эксплуатаци цеха болхлоша къаьстта чІоагІа хьинар аьденна къахьег укх депошка. Дизельни доагор кходара тІехьара социалистически яхь денгара дегта шерагІа аршаш даьтт локомотивни бригадашта юкъе. Керда, дошкхой социалистически декхараш тІайлад цар. Уж толамца кхоачашдара тІагІертта къовсам лоттабеад тепловозникаша сиха делаю поездаш, рейсагІа ваьа цІаоагІа цагаха машинист вагІаш доагор ца кходеш.

Социалистически яхье хьалхелаттачарех я Магомадов Ваха керте латте локомотивни бригада. Ер бутт болабелча денз цо кходаьд 300 килограмм совгІа дизельни доагор. Кхонбара тІехьа кхи а дикагІа хьалхахаш даьлад 570 килограмм дизельни доагор кходаьча Саркисов Рубена, 740 килограмм кходаьча Беликов Вячеслава, 664 килограмм кходаьча Матюхин Юре, 930 килограмм кходьча Дерибин Николая бригадаша, кхычар. Дукхаьна шерара хьалхарча шин декадагІа 20 тонн совгІа дизельни доагор кходаьд тепловозникаша. ЗІамига а доакка а долчунга кхоабарна кердо резерваш производствана [illegible] хьахулаш да уж къахьегама толамаш.

Локомотивни бригадашта социалистически декхараш тІайлад шера пІаьнал совгІа беза мукь кхуахьача поездашта заданел совгІа 150 тонн беза мукь дІа-юла бехьа, нормал совгІа 300 тонн дизельни доагор кходе.

●

ІІУБЕННА КЪАХЬЕГАШ БА

ДІадаха шу дикача къахьегама толамашка чакх а даьккха хьинар аьденна къахьегаш ба пятилетка тІехьарча шере Грознески машинниьякъга хьежараш. Цар шоара хьалхарча шин декада задани тІехкхоачашьяь. Социалистически яхье хьалхелатташ я мастераша Ахмедов Муса Ахмедовича, Ситников Владимира кулгалдеча околоткай коллективаш. Шоай новкъостаьшта хьожхам толаш болх беш ба наькъашкара монтераш Товсултанов Абдулла, Замобойский Михаил, Катерманова Марет, Вештоева Тамара, Фоменко Екатерина, слесарь Кравчик Иван, кхыбераш.

Наькъашта ремонт яра шера план 7 ноябре кхоачашъе, капитальни ремонт яра шера задани 10 декабре кхоачашъе, планагІа аьрхІачул совгІа паччахьалкхена 10 эзар сом пайда бе социалистически декхараш тІайлад путейцаша.

●

700 САГО КХОАЧАШЪЯЬЙ ПХЕ ШЕРА ПЛАН

Машинниьякъа Грознески отделене воархІ бІаь совгІача сага кхоачашьяьй шоай пхе шера задани, хІаьта 200 совгІача сага кхоачашьяьй вах шера йоза задании. Иштта къахьегаш болча дукхача машинисташта, поездий диспетчерашта, вагонникашта, путейцашта, кхыча профессех болча болхлошта 19 декабре машиниаьккъа Грознески отделенех райпрофсожа президиумо еар «Машиниаьккъа Грознески отделене профессех дикагІа болхлой» яха сийлен цІи.

Из сийлен цІи еар поездий диспетчерашта Ефимовский Виктор Ивановича, Беранов Александр Михайловича, нано промываьшка Шабоев Рамзана. Грозненски дистанце монтера Товсултанов Іабдуллa, кхы дукхачарна а.

Г. АНОХОВ.

ВАЙ ГОРОДЕ ДУХХЬАШХА

Цхьа шу совгІа ха шера да Нохч - ГІалгІай гІишлошьеча управлене специализированни СМУ-10 вІашагІъяьлла. Цу доашхача хана кулца карагІдиййнараш дукхеи дашеи да. Городе Грозне нагахьа моттиг яц аьшкабетона Іоахьех цу управлене монтажникаша цІенош хьал ца деш. ВІарача кварталаш дуккхаьза вІаштІаразаь цІенош тьаддеьа городеро микрорайонашка, Ленина цІерагІча уламагІа цар хьалдаьча итташ долча цІеношка керда вахар диллад бІаьш болча дезалашa. ДІадахача шера план толамца кхоачашдир гІишлохоша.

КПСС Центральни Комитето партега, советски халкъага даьь Кхайкараш «1975 шера даькъ-боалаьа шоа хинна хьалха кхоачашьяьра вІсагІа литература толйиа цхьаьннкхара дукхаь промышленносте, гІишлошъера, транспорта болхлоша делаьча Ерригсоюзни социалистически яхье хьингехьа КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК баь сацами раьза хинна хьалхьарча управлене болхлоша доккхий социалистически декхараш тІайлад укх шера. Уж толамца кхоачашдара шерра социалистически яхь йоаржаьяй бригада, гІишлошъеча участкаша.

Цу яхье хьалхелаттачарех я Серебряков Геральд Борисович керте латтача кхоаллагІча гІишлон участка коллектива. ДІадахача шера аьна дикка тІехкхоачаш а я шай къахьегама толамаш хьа тІа е тоадеш дІаволадаьд по пятилетка тІехьаре шу. Цо хІана Грозне хьаллеш латт «Гипрогрознефть» институтa болхлошта лаьрхІа шийттаза вІаштІара даь шн цІа, царна юкъе халла езаш бола таха. Уж санна проект йолаш дола цхьаьккха цІа хьалдаьдаш хІанзалца Грозне а вай республике а. Дукхаьна цу шин цІенна лаьрхІа кийчъеш я аьшкабетона изделеш. Сочерча «Интурист» яхача гостиница проектах хьалдеш да цІа. Ийчил а йолаш хургда цІенош. ХІара цІагІа шин лифт хургьа. Шеной хІара этаже лоджкаш хургья, должаш цу цІеношка бахача наьха хьалаш дикагІа хилийтара, сов йола хІэмаш дІоттаве древесно-стружечни Іоакъех шкафаш ергьа, цо вІашl тІехьовлийтаргда квартераш лостам боланагІа хилийта Дукхьашха Грозне шоай мусоропроводаш а йолаш хьалдеш дола шин цІа да уж. Лифташ долача цІеной хьалхашкахьа цхьоаллагІча этажера шийтталагІча этажага кхаччалла аьшкабетона изделей решеткаш я. Лифташ дола помещенеш йоІйха хургья. Грозберча массадолча цІеношта юкъе кьердаш долаш кІей басар а хьынх къегаш хозеи хургда шаьхха цІа. ГІишлоншоша хІанзалехьа «красавицаш» аьна дІа тиллай царех. 126 дезал керда вахар дулларгда цар чу.

Царех цхьан цІагІа де мел даха монтажки балхаш дукха хІама ца эшаш чакхдаьннад, снзбенна цІен тІехьашкахьа дІаоттае ера панелаш дІаоттаеш латт. ХьагІайоалае еза йоахали хийа хьагІадоалаьдаьд, канализацехоии балхаш чакхдаьннад.

Укхаза белгалдаккха дезаш да гІишлонхой болх тІехьатетташ дола цхьадола кхоачамбоацараш шийсаьйа хилар а. Нохч - ГІалгІай гІишлошъеча управлене аьшкабетона конструкцей ЖБИ-й завода коллектив шай заманахьа эшаш йола материалаш Іалаш ца ярах монтажникий балха хи дукха зехьа йоа яхаш дуьц участка мастера Максименко Юрий Александровича. Касткаста болх боацаш багІа безам хул монтажникашта. Укх шера шоллагІча квартале йистедаккха дезаш дола ца цІа хІанзалехьа хьалдаь дашна хургдар нагахьа санна уж санна дола кхоачамбоацараш ца ийсаре.

Уж санна лоархІаме гІишлош кхы а я участка гІишлонхоша хьалъеш. Царна юкъе я Микрорайоне хьалъеш латта специализированни проектно-конструкторски бюро здани, бетта цІа, междугородни телефонни станце здани, хапайоазон цІа.

Укх шерен пятилеткан планаш хана хьалха кхоачашъера шерра социалистически яхь йоаржаьяча гІишлонхоша социалистически декхараш тІайлад Сийлаь - йоккха котало яьннга 30 шу дуза дина цІей тІаьккхачалехьа бетта цІа, «Гипрогрознефть» институть болхлошта лаьрхІа хьаллеча шин цІенах цхьа цІа, проектно - конструкторски бюро здани хьалъяь шкха а эксплуатацe дІаяла а. Уж толамца кхоачашдара еррига шай тоснах оарцагІа яьхай гІишлон участка коллектив. ХІара сменагІа нормаш 120 — 126 процент кхоачашью.

Белгалбоьнна дика къа а хьегаш хІанзалехьа дукха боахлой ба гІишлон участка пятилетка тІехьарча шера шоллагІча ах шера календарагІа къахьегаш. Царех ба монтажникаш Мутиев Сьарбоай, Вакуленко Виктор, Марсубян Саркис, Чумаков Александр, кхыбараш. ХІара сменагІа нормаш юкъера лоьрхІача 140—150 процент кхоачашью цар. Иштта башхе дика толамаш вахара керттердар да хІара болхлочун гІишлонхой массехк професси хилара, хьинар кхо ца деш царех хІаране къахьегара. Нагахь сег баз царех плотника, монтажника, арматурщика, бетонщика говзал йоацаш. Цуа совгІа доккха новкъостал ду участка гІишлонхой аккордно - премиальни системах алаш пайдаш къахьегаш [illegible].

Б. КОСТОЕВ.

СУРТА ТІА: монтажникаш В. Вакуленко, С. Марсубян, А. Чумаков.

Н. ПЛИЕВА сурт.

ХЬАЛХАРА ТОЛАМ

Волжски автомобильни заводо арахецача «Жигули» яхача маркагІа йолча тайп-тайпарча моделий автомобилашта гІулакх дара а ремонт яра а вай махка тайп-тайпарча меІинешка 33 автоцентр хьалъе оттадаьд. Царех цхьаццараш, масала грозненски автоцентр, хьалхьаьнна.

Кхоачаш шу а дац автоцентр болх бе йолаенна. Дика дІаболадаьд предприяте коллективо шай вахар. ДІадахача шера еррига зове гІолла аьрхІача производственни декхараш 106,9 процент кхоачашдаьд.

Хиннал хьалха корреспондентий предприяте еррига производствени мощностах, болх беш, а еррига участкаш. Кхьга Іоаккьаьи бетонаш къайьчa кІанзарча забе еррига помещенеш сийрда, паргІата, къахьегамхой балха хьалаш дикагІча тайпара вІаштІехьдаьккха я. Предприяте итт участках хІаране нтаро кердагІча технаца, дикагІча оборудовенца Іалашьа я. Укхаза бІаргашъеш я дахьа а, доьзол декъарча тайп-тайпарча шийхий а: ФРГ, Польше, Венгре, Чехословакe промышленносто арахийца аппаратура.

Къаьстта белгалдаккха шерагІа [illegible] а диагностикин участок. Укхаза хІадаьхху автомобилашта гІулакх а ремонт а яра дола балхаш.

Диагностика участок Іазаьгаь а ФРГ арахийцача тоахама стендашца. Цу стендашца вІаштІехьдоалийт автомобиль вІашагІа а из йолахаш цу механизмай балхага хьажа а дІадаха деза кхоачамбоацараш гучаяха а.

[illegible] дерригача балхашта механизаци автоматизаци я басар хьожхаш йола участок. Укхаза «Жигули» яхача легкови машинашта гІулакх дарал совгІа, басар хьаьх кхыча маркагІа йолча автомобилашта а.

ХІара шера 13 эзар «Жигули» яхача легкови автомобилашта ремонт е, хІара бетта 60 эзар сомаш гІулакхаш де лаьрхІа а предприяте. Пхи эзар «Жигули» яха легковой автомобиль бахача вахага йоза кийчъеш хургья укхаза.

Автоцентра чуйоагІа дукха филиалаш. Грозненски автоцентра технически гІулакхдара станцеш я вай республика районашка а, [illegible] республикашка а: Дагестански, Черси - Балкхарой, Къилбаседа - ХІирий. Технически гІулакхдара дІа-ика дола станцеш хьалъе лаьрхІа я Малгобекeн Кизлярeн. Керда станцеш хьалъярца цхьана дукхагІа хургда наха деш дола гІулакхаш а.

ХІанз автоцентро къахьегаш еррига а 100 совгІа сег мара вац. Болх цхьан сменагІа бел. Цхьабакъда, бахача наькха шоай доалахьара легкови автомобилаш дукхагІа хулаш латташ дола предприятeгара гІулакх шин хІара шера дукхагІа хургья. Цудухьа тІехьа- тІайоагІача хана шин сменагІа бе лерхІ укхаза болх.

Предприяте болх дІаболабаьча хьалхарча деношка денз болхлой кийчбара йоаьхо ю заводе.

Болхлошта теоретически а [illegible] а кийчо яра, болхлой, инженерно - технически болхлой квалификаци лакхъяра хьайллай стационарни заочни класс. Занятеш дика чакхъяхара дерригa хьалаш да укхаза: автомобилий моделаш, тайп-тайпара агрегаташ, кхы мел [illegible] а.

ХІаьта практически занятеш балха моттигашка чакхьоал. Укхаза Іомалуш болчарна новкъостал ду дикагІболча производственникаша. ХІанзалехьа дикача къахьегамца гучабаьннаб укхаза автослесараш Ильясов Хьасан, Зубарев Владимир, моторист Сахабутдинов Михаил, мойщица Гранковская Нина. ХІара бетта производствени задани 110—120 процент кхоачашью цар.

Шерра социалистически яхь яьржай болхлошта юкъе укх шере а. Доккхий социалистически декхараш а тІайлад коллективо: шера план, хана хьалха, 25 декабре кхоачашъе, паччахьалкхена планагІа де незачул 20 эзар сома наькха совгІа гІулакхаш де.

Л. АУШЕВА.

ПРОПАГАНДИСТИЙ СЕМИНАР

Республика яха бІаь пропагандист - экономист дейтта хилар КПСС обкома политически зенара ШагІа КПСС ЦК декабрьски (1974 ш.) Пленума материалаш кхадин шин дийнахьа хиннача семинаре.

Экономически зенех пропагандисташа ладийгІар пятилетка чакхйоалача шера нартех советски халкъаь оттаьча программах, производства эффективность дикхъярах, нисдагІча пятилетке советски халкъа [illegible] кхга тоадарах, пятилетка диь шера Нохч - ГІалгІайчен халкъа бовхам вегІаахара итогех, 1975 шера декхарех, уж кхоачашдара тІехь доаттаеча социалистически яхьех йолча лекцешка.

Семинаре ладийгІараша бийцар КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъеш партеи Советски правительстван беча балхах йола лекци.

Семинаре баькхараш хьалхашка къамаьлаш дир республика белхтоххамерча партийни советски болхлоша, Іилмахоша, вузий преподавателаша, хьехам бир КПСС ЦК декабрьски (1974 ш.) Пленума материалаш иштта Іомаe еза дувцаш.

Р. АХМАТУКАЕВА.

КЪАЬНАЧА ЗАМАХ ЮХЕДИСАРАШТА ДУХЬАЛА

ХІАРАНЕ ШИЙГАРА ДІАДОЛАДЕ ДЕЗА

Малгобекски районе бахача наьха сходера

ДІаяхача замах юхедиса зуламе гІулакхаш леладе гІертараш юхьаштеи сІалгІаштеи юкъе хІинз а воагІо болга, цу нІрчача гІулакхаша вай тахана сийрда, ирзе вахар кхолдача чІоаттІа новкъарле ехка хьаьта болгах а довзаш, республика партийни, советски организацешта хьалхашка белхтоххане декхар оттадаьд КПСС Нохч-ГІалгІай Х пленумо: дІаяхача замах юхедисача къаьнача гІулакхашта, уж леладе гІертараьшта духьалара къовсам чІоагІбелга, наха идейно - политически, интернациональни, атеистически кхетам балара болх дІахо белтада тоабелга.

Уж декхараш кхоачаш а деш, наьха вахарера дІаяхача замах юхедиса зуламе гІулакхаш дІадахара дукха болх чакхбоаьш уж тІехьарча шерашка республика районашка. Цу балха лоархІаме цхьа форма я бахача наьха сходаш чакхйоахалга.

Укх тІехьарча хана МагІалбикерча еррига юрташка а городе участкашка а чакхъяьнна дІаяхача замах юхедиса нІрча гІулакхаш наьха вахарера цІендаь дІадахара хетаь сходаш. Цу сходашка даьча сацамаша гойт, тахьнарча вахарда тарлуш доаца уж къаьна гІулакхаш наха синасон даьннилга, цІендаь уж гІулакхаш юкъера дІадаха лоьрхІа къахьегамхой болга. Хьаналa къахьегаш бахача берригача наха кхьабарт а болаш дІахайдеьду цхьа лелар, довда гера лелаяр, сарталонаш тІа гІолла вуламхой къайлакхаьхьар, арахьара тІабаьхкача нахаш занай доаца гІулакхаш лоладар, дукха истий кхувлар, кхалнах удабар, кхелехь юккарий мехре ахийтар, урдув даккхар, советски законаш телхадар, кхыдола зуламе гІулакхаш вахарера цІендаь дІадаха, уж леладе гІертараша доагІаш дола таІсавр дайта.

Цу деша тетаь яр дукха ха йоаццаш МагІалбике хинна районни сход а. Моттигашка хиннача сходашка оппаьдар вІашкатохаш, дІачІоагІдеш яр из.

Іалаьнате дукха нах бер цу дийнахьа къаьнача МагІалбикерча Чкалова цІерагІча клубе вІашагІкхийтта — юрташкара а городера а цхьа эзар гаргга сег. Уралатта а моттиг йоацаш хьайнна яр клуба йоккха зал.

Районни сход дьеела МагІалбика горисполкома председателa К. Т. Яндиев. «ДІаяхачи [illegible] зуламе гІулакхаш вахарера цІендаь дІадохилга» — иштта да сходе къоастаде оттадаь дош.

Сходе къамаьлаш дувраше дийцар Коммунистически парте советски паччахьалкхено къамий хьехьекъара ленински политика цхьаддаш вахаре чакхъяхар, иттара хьалла эрсий халкъ а долаш, дерригача советски халкъаша вежарашa санна новкъостал дар баьшо долаш Нохч-ГІалгІайчен экономикен культурен доархІам баь варгвоацаш чІоагІа дегІаена халарах, керда ирайн социалистически вахар хьаьхелла хиларах, дІахо кхоачашде дезаш республика къахьегамхошта хьалхашка латтача сийлаь-доккхача декхарех.

Уж декхараш белгалдьхад, КПСС декабрьски (1974 ш) Пленума, СССР Лакхехьарча Совета сесси сацамашка, КПСС Центральни Комитето партега, халкъага даьча Кхайкара тІа. Царга хьежжа республика Лаккхехьарча Совета сесси чІоагІъьяь оІсалагІа пятилетка чаккхйоалача шерара Нохч-ГІалгІайчен хьалхйоахама план. Цу планах лоьрхІад кхы дІахо а бахача наьха вахар тоаде, халкъе боахам а культура а дегІайоалае.

Парте а паччахьалкхено а белгалдаьа коммунизма гІишло хьалъяра декхараш толамца кхоачашдарал сийлахь гІулакх дац республика а районa а къахьегамхошта. Цхьабакъда, хьалхашка латта доккхий декхараш кхоачашдара новкъарле ю, тахан а тІехьа цхьайолча вайнахи юкъера дІаяхача замах тІехьадисса нІрча гІулакхаш дІададалие хиларо.

— Паччахьа дака мел хала бакаш, бокъо йоацаш войнах хичнаб дагалоагІа вайна юкъерча дукхачешта, — йоах пенсионера Даурбеков Іабдаса. — Чувала дерттІа цІа дацар, чухь лелаеш дацар, хьашар хоаш сег вацар, аьнкха бокъо яцар. гІалгІай ноачийи метташ йоацуш-дешар дацар, культура яцар. Из дагалаьнача кхоачам ба вайга мел йоккха паргІато кхачий бІаргаго. Вай парте, паччахьалкхено хьа мел дер сага дукха, цуй вахар тоадар дукха ду. Из кхетадеш а, вахар тоадара, хоадара шийна мога данна лоашеш а хила еза хІаравар. Иштта ба а ба вай дукхагІа [illegible].

Къама лахнкха бокъо йоацача хана лелаьд къаьна гІулакхаш леладе гІертнара доккха зулам да. Вайнаха юкъе мара дац тахан пхьа лехилга. Из бахьан долеш тайпех дукхи нах, кхьметел дерттІа баха бада йиш йоацаш моттигаш хиннай укх вай юртанна а тІехьа. Цунах мел дошна ю доал паччахьалкхенна а халакъ а вІалла дукха лаьш а дац. Берригача кагирхой вахар Іаьрждеш зуламе гІулакх да маьре йодача йоІа воарталийтчо аьал урдош доахалга. Уж гІулакхаш юкъера дІа па даьхача баьнох вахар хургдац. Массане а барт бе беза дІаяхача замах нІрча гІулакхаш цІендаь юкъера дІадаха. Из барт вахаре чакхбеккха а беза.

— Дукха нах ба тахан укхаза вІашагІкхийттараш, —аьнар «Алханчуртский» совхоза доехаш кходабача комплексни бригада бригадира Дарсигов Мусас. — Дикача гІулакха вІашагІкхийттад вай. ХІара дийнахьа найна новкъарлe еш дола зуламе гІулакхаш юкъера дІадахарал дикегІа фу хургда? Даьй Іаьдал хиннад яхаш, дошаш лелаьдар, урдош дахар, кхеаш а телаш зуламаш деш наьх кІаллаьарбаха гІертилга, кхелаш хушшалга коммунизма наькъа тардало йиш йолаш дац. Коммунизмана ма хьанаре, цІена къахьегама. Цуна мара тоалургдац сега вахар, е цуй сий а дургдац. Сага лаьрцахьлар дича нох сега фу кхоач аьнна хеташ, юстара хила гІерта нах кийсу вайна юкъе. Из нийсо дац, хІана аьлча зулам массанега кхоач, из бІаьду дерригa къам, халкъ. Цудухьа юкъера дІадаха деза къаьна гІулакхаш, къахетам боацаш тайпар де деза уж леладе гІертараьшта. Цунца мара тоалургдац хьаьнале къахьегарий вахар. Со - тхона тахан укхаза вІашагІкхийтача нехьа на гІулакх вІаштІехьдаргдарал.

— Кхача къаьний толамагІболча виналаш цхьанa вайна Советий Іаьдал а деьнкха, еррига паргІато а сина дІабахаб вай дай, — йоах Саутиев Махьмада. — Цар Сийлов гІулакхаш тешаме дІкходахьа лаьшар да вайн дІарана. Из вайна кхоачандулургда зуламе гІулакхаш вай юкъера дІадоале. Ший дезала фу лиедаш хоаш хила веза хІара да. Вай дерригаш зулам дІадахкаш гІерташ хуле, водараш вайна юкъера вІадаргда.

— ЦІагІарчарна веза хІама хьадеш воаца дезалхо,— йоах автотранспортни предприятешофера Яхьяроев Мухьмада. — Цхьенна лова цІийн тІадахалар кхоачаш ца дер, ахар ца дер. Дерригача советски наях лелаьдер ца а лелаьдеш, къаьнача даьй бокъонех вала гІертарах хІама хургдац. Цул совгІа пох массанена а доккха да доал. Дешархех хьаьнала къахьегархой мара сий дергдац наькъа а халкъа а. Из хьета а деш хьаьнала къахьегарна велом кхие веза хІарав. Иштта, наха цо дувчуха, советски законаш кхоачаш ца дечуна моттиг хила йиш ца вайна юкъе. ДІаяхача замах юхедиса гІулакхаш юкъера цІендаь дІадаха вай гІерте, иштта оттада а чакхдаккха а деза ер дош.

— Хьаьнала къахьегача сега да а, нана а, доша а доалаш хьадоагІа Советий Іаьдал, — йоах «Ингушский» совхоза доярка Пешхоева Нинас. — Наха я Іаьдало а сий ду хьаьнала къахьегача сега. ХІаьта хьадахара гІулакхаш лелаьдераша района а республика а сий доаду. Иштта берригача вай махка а сий доаду дІаяхача замах нІрча гІулакхаш леладе гІертараша. Шийна яха маьре йолча йоІах урдув даккхарал вогІа хІама дац. Дукхагача даьхе ца урдув юкъера дІа ца доалийтара малхарий кхедо а, бе, «Са воІ мехкачерех совша вогІа а» аьне болха Іохова уж. Нахаьщца бодх бе а уж совшафе а беза цІендаь урдув дІадаккхара.

Иштта сходе къамаьлаш дир пенсионераша А. Г. Картоева, Э. Хашиева, кхы дукхачар. Цар дийцар дІаяхача замах юхедиса гІулакхаш лелаьдаран доккха зулам доалаш хилар, уж цІендаь дІадаха дезалга:

Къаьна гІулакхаш дуттагІа хІаранегара дІадоладе дезалга белгалдаьккхар сходо, иттара хьалха къамах бола белхтохаме болхлой а болаш.

Сходе балха дакъа а лаьцар, къамаьл а дир Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председателa Х. Х. Бокова.

Берригa гулбеннараш вІаьдаш а болаш сацам тІайийцар сходо цхьа лехилга, гервада леладелга, зуламаш а зуламхой къайлахьа гІертагла, дукха истий кхувлар, урдош дахар, кхалнах удабар, дІаяхача замах юхедиса кхыдола зуламе гІулакхаш цІендаь дІадаха. Из сацам вахаре чакхбаккхара дошош а дож хоржар.

А. ХАРСИЕВ.

ИТТАЛГӀЧА ПЯТИЛЕТКА ЧОТАХ

ДОАГӀА СИЙ ДУ ЦУН

Дз-нема а дошаш [illegible] шу дальча дешар дига а дита болх бе вала [illegible] хӀаьнка Докуев Хьамзата. Шалаже ялла колхозе болабелар цун [illegible]

ДӀадахар шу, [illegible], [illegible]. Цу хана карвераабар Хьамзате лаьтта делаьера говзал. Цхьабакъда техникана болх бе хоцар. Из Ӏомае бокъха безам болаш а вар. Из кхета а даш Орджоникидзе механизаторий школе деша вахийтар Хьамзат колхоза кулгалхоша. Толамца чакхйоаккх школа. Цига по карвераю тракториста, комбайнера, шофера говзал. Школа чакхъяьккхача ше деша вахийтача колхозе болх бе юхавоагӀа Докуев. КӀезига яр цу хана колхозе техника. ДӀаьта механизаторашта тоъаш бар. Из бахьан долаш хьу Ӏоаккхача, цуъах цхьанцхьа продукцеш ечa Шалаже хиначa заводе шофералле болх бе хьожаву Хьамзат. Дика хьосхоаш гойташ къахьег заводе комсомолхо Докуев. Цунна доагӀа сий ду коллективе.

Болабелар немецки фашисташца тӀом. Дахьe моасторгӀех дораш, мукъаьялха цунна цхьанa болх баь дукха нах тӀем тӀа бахар. Кхоана, лом ер а тӀевекъарга тӀем тӀа вахийтара вьйна уйла йолаш лелар Хьамзат а. Эттара тӀехьа ше вахар военкомате. ТӀем тӀа вахийта со, аьнна дехар дир. Цунах гӀулакх хиланзар.

Шофераш тӀем тӀа санна укхаза а беза. Хьо дӀавахача хьано бертба укхаза хьа болх? ТӀем тӀа волаш санна дерхӀа Ӏа хье хьай балха тӀа, аьнар Хьамзатага военкомате.

Цхьа ха яьлча Казахстане кхьачар Докуев Хьамзат. Укхаза цхьан колхозе трактора тӀа хайра. Дукха ха ялаехьа кхаш лелаадеча бригада ерте оттаву. Сатессача дош боад къоалабаллалца, шийна уллув боалл бечарна къахьегама масал тоам болх бера. Лаьтта оаначa хана трактора тӀа, алат дӀакуаш сенла тӀа, я чуэцаш комбайна тӀа хулар.

Шоай бригадерал тӀехьабеса безам бӀеш къахьегаш мугӀарерча болхлошa а.

Кхетта алат кхедара а кхамола балхаш дара а кхача бригадайл хьалхаьнлар Хьамзата бригада. Социалистически чхье къахле яккхарах дукхаза ахчан премешa, мах болча совгӀаташца, карара кара тедача цӀеча байракхашца белгалйоахар Хьамзата бригада. Хьалхале къахьегарах дукха Сийлен грамоташ, ахчан премеш, мах бола совгӀаташ тайлар бригадира а. ХӀаьта 1964 шоа «Эрйа дьуда латтеш кароацерзайраш» яха медаль елар.

Цхьа ха яьлча [illegible] гаргара нах болча Алма-Ате дӀавахав Хьамзат. Цига Чилински района Таушински леспромхозе шофералле болх бе вода. Хьу кхухьача автоколонна ерте оттаву Докуев. Хьамзатаца цхьан итт саг вар автоколонне.

Итте а машин кхьана югар хьунагӀа. Машинашта хьу тӀа. Йотта кхоабацар цхьайолча ханa яраваццхаш. Из санна моттиг кийсьелча Хьамзат ше тоара ярана тӀа. Ерргa машинаш еттачуд тӀехьагӀа мара йоттадар шийй машин. ХьунагӀара е еррига машинаш цхьане хӀайолхар. Новкъа машин [illegible] берригача шоферашa кхьана дӀаэтте сиха тоайора. Коллективе барт, цхьоагӀо хиларо балха тӀа толамаш доахийтар шоферашка.

Леспромхозе болх беш «За доблестный труд» яха медаль елар Докуев Хьамзата.

1967 шера це ваьча, къахьегама шеръ дӀаболабенначa Шалаже цӀавоагӀа Хьамзат. ШаьоагӀаще а Ермоловски леспромхозе балха вола. Цу кхана векз МАЗ яхача маркех йолча машинана хьу кхухьаш ва. Итт [illegible] шу шийй МАЗ яха машин. Цу вагӀа дукхача чархашта, доаттора кхош баьб. Балха доакхий толамаш доахаш къахьегарах Ленинскe Юбилейни медаль, «Яхь отличник», «Палот ю доадийташ болх барах», «Аьара ца ен къахьегарах» яха значокаш елар Докуевна. Цул совгӀа коммунистически къахьегама ударник аха цӀи а елай. Цул сурт Ермоловски леспромхоза Сийлен доскe тӀа хьакхаьри мугӀарашца доал.

Атта бац Хьамзата болх. Шийй гӀулакха говзанч ца хилча хаьрае а ба. Шаьрача ара сана паргӀатта хеза Ӏоаш ер МАЗ. Голаш еттача хилача дехьаш некъьяшка гӀолла доло цеза хул. Повчана хахча къаьстта кхераме хул лоамаш некъашт. Цхьабакъда, кикъ дика бовзача Хьамзата хоттаца воллагӀча хана сахет тешаме лелаю машин. ХӀаьта толамаш а доах. ПланагӀа пхьа шийна 6—8 складометр а ехача 18—22 складометр хьу яхь во. ШӀий пятилетка плана кхоачийн а яь хӀанзо иттлагӀча пятилетка чотах къахьегаш ва из.

ХӀаьта КПСС ЦК партега, советски халкъага дечa Кхайкараев мол душ укх шера балха тӀа шийна хьалхашкa лаьтта декхараш август бетта кхоачашде дош денна Докуев Хьамзата. Цо яхье байхеб шийна бола беш бола новкъостий шофераш Ибрагимов Ӏаьлей Хасиев Лечей.

Белгалдаккха доагӀа, зӀадахача шера леспромхоза шоферашта юкъе йоаржаьча яхье Хьамзата хьалхара моттиг яьккха хиннаьга.

Дукха ду Докуева дзамая нахьаьнна гӀолла леда къойа шофераш Ӏомабеш, царна шийй говзал дӀалуш.

—Эскарера цӀавоагӀаше а леспромхозе балха вера со, —йоаз къоначa шофера комсомолхо Дадаев Хьасана. — Наькъаш хиза долаш дара яр кхераш леспромхозера дӀавала лаьрхӀар из Докуева соцавир дӀа ва вохийташ. Цул тӀехьагӀа а хьехам белар сона лоаман накъаьшка гӀолла машина лела вера. ХӀаьта кьалхарча хана Хьамзат хьалха а волаш цхьан ицар хьу я. Сайна новкъостал дарах ет тӀаоа беркал оал аз Докуевна.

Дика тьалаккхуш бетт Хьамзата дезал. Пхи йоӀе пи цӀаьмкъ ва цун. ЙоккхагӀа йолча йоӀагаша тайп-тайпара лаьрххӀа йола дешара заведенеш чакхъяьхай. Ишта Раис — кооперативни техникум, Зоис — музыкальни училище, Халиметова Сацитаси — бухгалтерски курсаш. ХӀаьта зӀамагӀйола бераш [illegible].

Нахана дег тӀаро, вочахчун массе хана новкъостал де кийча волаш хиларах, балха тӀа толамаш доахаш къахьегарах сий ду Докуев Хьамзата бахьча наха а леспромхоза болхлошa а.

СУРТА ТӀА: Докуев Хьамзат.

Я. ЦУЕВА текхи сурт.

КЕРДАЧА СЕЗОНЕ...

Фу хийцадола вай грозненцашта кердача гастрольни сезоне? — аьнна оаха шийга хаттар дича — «Сезон-75» хьожаргашта сакъердаме а салеӀам беш а хургьа эстрада, классически музыка, иштта аллеш, хелхараш, — аьлар Нохч-ГӀалгӀай пачхьалкхен филармоне директора Андиатиди Николай Кирьякович.

Николай Кирьякович, эстрадни ансамблех малагӀаш вовзаргья вайна?

Тайп-тайпарча эстрадни коллективашца укх сезоне къахьегаргӀметараш гетгара дукха [illegible].

Уж я цӀа хеза вокально-инструментальни ансамблаш: «Самоцветы», «Поющие гитары», «Орфей», «Калейдоскоп», «Добры молодцы».

Грозненски сцена тӀа хитта концерташ дургда «Новелла», «Весна», «Иван-да-Марья», «Лира», «Балтийские чайки», «Мы — прославим», «Дружба», «Радость» яхача ансамблаша, ленинградски квартеташ — «Диксиленд», «Веселые ребята».

Мала вовзаргьа солистех?

Лев Лещенко, Ольга Воронец, Вадим Мулерман, Виктор Вуглаевко, Майя Кристалинская, Алла Йошпе, С. Рахимов, Н. Шукина, РСФСР заслуженни артистия Черединченко, Эдита Пьеха.

Ха безам бар Магомаев Муслим вовзаргьий?

Ва тарву, хӀанза е ца хӀане [illegible].

Иштта массеха концерт дургда дика вовзаш волча (вайнига цкъа вийна ва из) Шубарин Владимира — халхара солиста.

Шоай говзал гойтаргья массанена бовзача артисташа Л. Миронел, М. Новицкел, чтецара В. Ф[illegible]ава, Т. Шмелева, К. Серебринника, Д. Осмаловна, А. Азарина, Кончаловские.

Фу хоаргда классически музыка хьовзаргашта?

Сакъердаме я царна лаьрхӀа программа е. Ши хеза пианисташ В. Бакх, Н. Лельчук, А. Кац, Н. Тюленева, О. Яблонская, скрипачаш Т. Жиллина, А. Пелех, Н. Яшвили, В. Головина, Б. Фелициант, дуней халкъашта юкъерча конкурса лауреаташ Д. Герингаси (виолончелист) С. Алумяни (фортепиано), иштта виолончелисташ Шпиллер, Габарашвили, Гаврыш хургба республике къахьегамхоштa шоай говзал гойташ.

Кхы а цаӀ, тӀеххьара хаттар: малаш боагӀаргба вайнига хьаьарваш дерез?

«В ритме танца» яха эстрадни коллектив, Калмыкера «Тюльпан» яха иллеш халхарен ансамбль, Алтайски филармоне а Арменера халхарен иллеш ансамблаш, эрсий халхаь хор, иштта кхыйола тайп-тайпара коллективаш.

Кердача сезона программа йоккха а евкъердаме а я. Грозненцашта иштта хургья эстрадни, хоровой коллективий выступленеш, хозергья Польшера, Югославера, Болгарера, иштта кхыча хоавза дехьарча солистий [illegible].

Лоаццa аьлча, «Сезон-75» йӀаьний а искусстви езарий хьаштар кхоачаьшдеш а хургья.

Интервью хьаийккар Р. ХИДИЕВА.

ТЕХНИКА ЙОАККХО ЕЕЗА

Цхьа бутт совгӀа мара ца йисаш Ӏа чакхдала. Техахкоана, кхана, бӀаьстанга кийчо елга тӀехьатетта йиш яц. КПСС Центральни Комитета партега, советски халкъага даьча Кхайкарал тӀех лаьттаннарех хьайбаццкарен йоакха продукташ 1975 шера дукхагӀа яхаре кийчъяра, иӀсагӀа пятилетка толаме чакхъяьккхара дукъа юрта боахама болхлошa лелача Ерригсоюзни социалистически яхьа хьакхьерча КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК оттадаь декхараш кхоачашхулургдаш дика тоаль техника хиннахьа вахьа ара йоаккхе.

Партен правительстволи кхерхошта хьалхашка оттадаь ул лоархӀамера декхараш кхета а даш Ӏам замбалаь техникана, ерригача инвентара ремонт едa дика вӀаштӀехьадьякххах Назрановски района «40 лет Октября» яхача совхоза. ДӀадахача шера йиьлагӀча квартале техникана ремонт яра план тӀеххоачашйир механизатораша.

Кхетамца вӀаштӀехьдаьккхад укхаза трактораштa ремонт ега. Шин-кхаь сетах вӀашагӀъелла слесарий - ремонтникий бригада я. ХӀанах дика кулг кхетац говза механизатораш ба Дударов Султан - Гири, Дзурабов Махьмад. Цар хьадь хӀана яха де дезаш хилац, нормировщика Дзауров Адема ячхох. Сихев дикеи кхоачашду цар шоашта тӀадилла гӀулакх.

ХӀанзалца ца хиннача тайпара дика гӀулакх юкъедоаладаьд укхаза. Ремонт е езий йола еррига техника хьайолаю механически мастерской цхьан бригадо. ХӀаьта из тоаьялалца трактористашца цхьана ремонт еш хул бригадера слесараш - наладчикаш; бригадираш. Цудухьа къахьегама оасарле дахха я.

Дукха говзац мастерской яхьеке трактор. АргӀая чук езачоа моттиг мукъайоаккхаш сиха арайоаккх. Тоаль трактор дикка чекхе мара араяйташ контролера Дударов Башира. Дукхача шерашка техникаца вувзаденна волаш болх баьча Башира дерга хьахоача таьакхов трактора фу ю.

— Техниках дог дезаш да дезар саг тӀадьижа ца ваьча болх бераш дукха ба тха,— йоах мастерской заведующа Гадиев Салмана.

Шоай бригадерча тракторашта юхе хьувз цхьоалагӀча отделене № 1 йолча бригада цаладчик Темурзиев Салман ТӀеххьара трактор-вӀашагӀйоллаш воал шоллагӀча отделене № 6 йолча бригадера наладчик Баркинхоев Махьмад-Салахь. Лоаццача хана ремонт яь мастерскойро араяьлийтар Арчаков Дауда [illegible].

Эттара хьалха тоаль шийй МТЗ-50 араьяккхар Кантышев Амира. Итт дийнахьа [illegible] шийй къаьнарча машина. Иштта лоаццача хана ремонт яь ваьлар Хучиев Зелимха. ХӀанз уж инвентара ремонт еча новкъостал деш ба.

Дерригa ивзаш оарцаӀаьлха совхозе техникана ремонт ю ха лоацъяра. Укх шера хьалхарча квартале 43 трактора ремонт е езаш бар ремонтникаш. Царех хӀанзале 24 ремонт ъь араьяьхай. Укх дийнахьа тоаль араьйлаш а 7 трактор.

Кхоачамболлаш запасной оатхалаш еш а моттигера торонех пайда а боаш шоай мастерской хьалашка цхьайолa оатхалаш шхаметтауттеш, нераларил хьеш ремонт ега дикаo дӀальу укхаза. Цхьабакъда, «Экажевский» совхозера сурт дог делаш дац. Укхаза «Дикача воте» оатхалаш хьаярга, хьежаш багӀа. Вокхьалдар аьлча, ялар болабелча мара дӀадоладаьлдац цу совхозе техникана ремонт ега. Цу шин совхоза механизатораша ремонт ю хьалаш кхьатарра ю. Шиъна боахамера механически мастерской тихоев хьисане хьаль а. Цхьабекъаа, цхьаннахьа я йоагаш батареяш яц. Ремонтникаш кхерамзлеи техника бокъонаш тоаллa а еш тӀехьинхьа дувхача баракъешна шелалах уваалуш болх беш ба.

Къаьстта во хьадаш да «Экажевский» совхоза мастерской. Массехк шу да дукха моттиг дӀа а лаьца цига вӀашагӀьяьнна шиъ трактор латте. Латта аьзa а, уйк-хьаь ю-хьач шоашта еза оатхалаш дӀа а яьхa.

Техникана ремонт яра графика яц. Дукахох из керттерча инженера истола яьшка чу ула. ХӀаьта из воаш вац. 1 къамарвар а е кера венар а. Иштта гӀулакх да мастерской заведующица дар а. Хьалха хиннар дӀавахав, керда венар хӀана а балхаца хьакхашта вохавала. Сиха трактораш та ремонт яра берригa теркам тӀабакийта безача кулгалхой дӀабоахаш-хьаттабеш латт. Из чӀогӀа Ӏаткаад ремонтникий къахьегама дисциплинана. Ханнахьа балха хьабагӀац болхлой. 17 январе дийнахь 11 сахьат дьялача хана йоакха мастерской гӀеш хӀоа етташ итхьа воалар Ӏаьлий - Юртарча отделене бригадира помощник Евлоев Зяудин.

Совхозе ремонт е езаш дукха техника я. ХӀана мастерской 8 трактор мара латтац. Царна юхе гуш саг вац.

СуркхоӀарча отделене вӀалла ремонт е йолаьлья. Дерригача Ӏай цхьан сеялкалa ремонт яй. Механически мастерской хьайоале а яь сог тоха да волаш латт цхьа трактор.

— Тха йолаш йолча 6 гусеничи трактора кхоъ лелаш я, колесникарех шиъ мара ремонт е езаш яц, — йоах отделене управляющ ноу. Аушева. — Кхыдарея тӀехьадусартдаш тхо-м хӀаьта а.

ХӀанзалца кӀезгах цӀеаг аз тохаш вайгӀа ма хӀанза тӀевайгӀа фу де вовл-те? Ла магаргдолаш хӀана дац техникана ремонт яр санна йола лоархӀамерa кампани совхоза кулгалхоша тесса лелаяр.

КӀезига дикагӀча хьала тӀа я Ӏаьлий - Юртарча Умаров Тухана кулгалдеча бригадера керта боахама инвентарь. Укхаза шоай пха кхоачачох ремонт яь кӀал хӀамаш оттаь Ӏад дӀоттаь сенокосилкаш, сеялкаш, культиваторaш латт.

Цхьабакъда, шина боахаме [illegible] техника кхоеш, цунга болх байтара ха йӀаьхьен доал дела. Дог лазадолаш сурт го йиш а Ӏаьлий-Юртарча отделене тракторниаш лелаадеча бригадера шиъ трактор бӀаргалча. Шаьрача ара, тӀехь кхоале йоацаш вӀашагӀьяьккха дӀ-хьа кхесса уллa «Беларусь». Из тоаш вар малав хоша дад. Хина боккхача оала тӀа оттаьа латт ремонт е кийчъаь вож трактор.

Нохараш тоа ца даш дада, оатхалаш яц, яхаш. Царна яра оатхал-м дайча яьшка вхьоале хьерг ма йий.

Техникона ремонт eга дика леле а цунна доал ца дара тешаш да, дукхагӀъяраш цӀена а хинча, «40 лет Октября» яхача совхозе йолаш йолча 115 тракторах ахнел дукхагӀа ремонт [illegible].

Техника ца йоазаран дӀатӀадушаьбу. Цхьайолча хана сарралца трактор мичей хац. Укх денношка хиннача хатаро тешавеш хьаьхьох из. Техникана бехктокхаме бараца шоай декхараш лертӀа кхоачаш ца делга хьаьхьох укх гӀулакхо, ортшот дийнахьа Ӏуйрийна кхо сахьат долаш ТӀой-Юртара Моздоке болача новкъа Лахкерча Ачалкхе ютӀакхоачаш трактор ахка а ала вийнав цу тӀа ваьгӀа Горбаков Махьмад. Совхоза балха гӀулакха вахавац из. Трактор бригаде дӀаоттаеьхьаре нийслургдацар из хатар. Малав цу гӀулакха бехке? Бехке ва шийх тийша техника дӀаийца бригада кулгалхо.

Юкъерча звено кулгалхоша бехктокхам из хеташ шоай декхараш тесса лелабарах нийслу уж хатараш, кхоачамбоаца [illegible].

Т. АРЧАКОВ, сеса. корр.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

Кхоана 26 шу дут Инди Республика хьаккхийкхаь

ИНДИ: КЕРДА РУБЕЖАШ

Ткъаь кхаъ шу хьалхагӀа (26 январе) Республика я аьнна дьаккхайкхай Инди. ДӀадаха ткъаь пхиъ шу индийски халкъо политически экономически суверенитет бахьан долаш хьанаре доаттабьча къоасамах дизза дийнад. Цудухьа тахан а тӀехьа дуна йиш йолаш да дегӀаухача мехко ерригача сферашка белггалдара толамаш дальа хиларах.

Суверенни наькъагӀа дегӀаухача юкъагӀа йоккхий социальни эргалонаш хийнай Инде, производства дукхача доархӀамегӀарча доакъошта технически реконструкци яьй.

Колониализмах юхадиса балане гӀулакхаш дӀаддахара процесс чоалхане я. Цхьабакъда Инди тоъал дика доархӀаю цунах. Экономикана шерра индустриализаци яра, дукха хьаман кадраш кийчъяра, къаман прогресса бокъонца бола йола пачхьалкхен сектор аьрьяран шоагӀъярах тӀабербазабь никъ дьяйаб цо.

Укх тӀеххьарча шерашца кхьачо [illegible] могушерчен йоккхийча капиталистическа монополей гӀулакхашта доазув оттаде вӀаштӀехьдайнна Индира Ганде правительства. Национализаци яьй йоаккхагӀйолча частни банкашта, арахьарча торговле доккхагӀдолча дакъье, оахкаман деча промышленносте цхьадолча доакъошта. Пачхьалкхено финансови тӀахьожам лоаттабеш е иштта машинаькъа транспорт, бузамa средствиш, электростанцеш. Пачхьалкхен сектoро ерригача капиталовложенеех пийсса ахалагӀа хӀанз индустрийн дегӀайоаллайра тӀаерзаьйй. ХӀанз Инди хьалу ахьча медкий товараштa хийцa конкуренция делахургйолаш доал продукце чоалхоегӀера даьйпаш.

Шийй къам дегӀаоаладеча юкъагӀа белггалара далонаш тӀауатт Инденa. Мохк хӀанз я бокъонца мукъабалмабаь [illegible] моастагӀаах, хӀана Малхбузехьерча империалистически гӀеэрашa [illegible], дуней доал шоай бе дола гӀертача китайски хьакимаша а йоаржеш йола сепаратистски уйлаш санна долча колониализма кхерча гӀулакхех.

Пекин, хоам нахарра. Инде правительства чухьарен аралъаре политика бӀегъе гӀерт. цул чурча гӀулакхашта юкъе гӀерт, реакционни элементий дӀашагӀъетт, делаю, экстремизм деллара дестаю.

Ше дегӀара ваьгъа тӀа хелонаш уттье я, дукха за йоагаш а тӀехьа тӀехьабиса мохк хана, тӀаккха, премьер-министра Индира Ганди маьлара, «корта хьалайба ца могаш кхиина» Инди, дукхаьа ца Инди, белгалдоакхь премьер-министра, хӀана прогресса наькъагӀа, социализма наькъагӀа йоалаь.

Инди чӀогӀа къовбалаь тӀанийшай дуней халкъашта юкъерча арене. Кхьача пачхьалкхенашца машарен вӀаши гӀойле йолча тайпарен цхьана деллу гӀулакхаш, халкъий машари кхерамзлен чӀоагӀъяр духьа леррагӀа лоаттабу къовсами цхьана тарлеш йола бокъонца йолча нейтралитета политико лаккха ойла мехка престиж. ХӀанз чухьарча фронте санна, иштта дуней халкъашта юкъерча арене а шийй толамаш доахаш да йиш йолча сийлахь-йоккхача, машар белча, демократически пачхьалкхенех санна дуне Индех.

Инде толамаш лаьара дукхача хьаде новкъостал даьъ Советски Союзаьох кхьачa социалистически мехкашеи массе оагӀорахьара лелладеча бувзамаш. Советски политически гӀонои экономически новкъосталои Ӏаьльмате чӀогӀа вланиш яьй дегӀауха къона пачхьалкхе когаш тӀа оттара. Индира Ганде боккха мах баьб халкъаш социальни лоалара дахарен шар шоай къамаш тегаш тӀа оттадарен процессана юкъе Советски Союзо доалача даькъа. Советски Союзо, хьахийкадир цо Деле хиначa дукхача наькьа ипгинге, новкъостала кулг кхоадаьц дерригача дуней тӀарча ялн мел болча нахага, царгӀаьо бахьан долаш къовсам мел доаттабьрашка.

Советски Союзо Ӏилма-техническа новкъостал а деш Инде хьалъяьй шовзткъе итт совгӀа йоккхий промышленни, энергетически, кертбоахама объекташ дешерa хӀаехелена. Хьалъеш латт кхы а ткъо гаргга предприяти. Бола бе йолалийгарашта юкъе я Бхилаерен Бокарорен металлургически заводаш. Ранчера еза-йоккхача машиностроене завод, Хардварерa еза-йоккхача электрооборудоване завод, Баразунерен Койкерен мехкдаьтта чаккхоаха заводаш, дукха кхьачраш сена йола гигантaш.

ГӀерсаш хьалдечa юкъагӀа советски специалисташа индийски итташ эзараш квалифицированни болхлой техникаш кийчбаьб. Эзараш болча индийски специалисташа производственни кийчо яй Советски Союзе предприятешка. ВӀаьш студенташа аспиранташа ба советски лакхерча вошара [illegible]лонешка дешаш.

Дукхача шерашка цхьана лелаьеча советско - индийски гӀулакхий опыто цхьа ха яьнначул тӀехьагӀа шина а мехкага йиш хилийтай вӀаши лелаеча гӀулакхий кердача, лакхагӀча дагӀа тӀа боалаш айбаде. 1971 шера августе дуаташ хадир царна юкъерча машара, доттагӀала, цхьана лелаьеча гӀулакхий хьакъехьарча Договора. Договоро чӀоагӀъяр пачхьалкхенашта юкъара, бизача боарамта кхьача гӀулакхаш, юкъ дӀайолайир шин оагӀорахьара бувзамаш дегӀаехара кердача фазана.

Из фаза дьадача ферехье дестар 1973 шера ноябре КПСС ЦК Генеральни секретарь Л. И. Брежнев Инде ваьча хана. ОагӀонашa арайаьхар шоаш нийса хилар хьакъехьа йола шин оагӀонa юкъерча гӀулакхий принципаш, дуней халкъашта юкъера проблемашта къоастамра гӀулакха цхьатара йоагӀа пар позицеш чӀоагӀъеш йола Советско-Индийски Декларации. Цу хана кулгаш яздир торгови бувзаменна экономически ахьана деллу гӀулакхаши шерпара яхьахьерча Соглашенеш а.

Соглашене тӀа дӀаязъяьй дукха принципиально дерзa положенеш. Цу тӀа отталаь [illegible] дегӀайоаллара торонеш цхьана Ӏомаелга, производственни кооперации хьаелга, хӀанзара технически технологически наразхьаьлараш дӀа-хӀоа ейдалга. Индена йоккхача доархӀамеда соглашене тӀа отталаьча тайпара Бхилаерча металлургически заводий мощносташ шерa вор хӀ миллион тоннага кхоачаш, Бокарорча металлургически заводий мощносташ 10 миллион тоннага кхоачаш бодат араленаргдолаш шеръяр а хӀаьта иштта Матхурe шера ялх миллион тоннага кхоачаш мехкдаьтта чаккхаха яиз кхоачаргйола мехкдаьтта чаккхдоахa завод хьалъяр а.

Советски Союза арахьара политическа никъ, хоаш нахарра, болгалбоалд машара кхерамзлен бахьан долаш, империалистически агрессеен диктатан дукъала, халкъий бокъонаш эшаяра дульяла, дуней халкъашта юкъера отношенеш ийсхон демократически принципий лара гӀа арганхар духьа тӀатӀортта лоаттабеча къовсамца. Уж уйлаш я шийй чукъагӀа йолаш кха йолаеча дера Инде арахьарча политикана ларде ядараш а. Духхьал из бахьан долаш, Инде наха ше волча хана Л. И. Брежнева белгал мадаккхара, советско-индийски новкъостало хьахьоих социализми дуней къаний-кортамукъалев болано хьакхедлача дуненцарча сийлахь-йоккхача цхьоагӀон белгалонех цаӀ.

А. ЛАВРЕНТЬЕВ. (АПН).

КХАЛНАХ МАРА ГӀОРГБАЦ ЛОАМ

Непальски столице — Катманде кхьачай альпинистий кхалнаьха группа кулгалхо японски спортсменка Эйко Хисано. 1975 шера бӀаьсти дунея гӀа эгтара лакхагӀа болча (8.850 метр) Эверест яхача лоам тӀа яле кийчлуш а ю. Из керте оттаргйолча группана чуйоагӀа 15 кхалсаги моттигера 6 проводник — шерп (Гималаишка бахa нах).

— МаӀача ваха ийеса гӀулакхаш леладара йола тхоай бокъо гӀулакхаца дӀахьокха безам ба тха, хӀана аьлча кхалнахах цхьаккха сиг хӀанзалца хьа вӀаккха а дуней тӀа эгтара лакхагӀа болча лоам тӀа ваьниказац, — аьлар Эйко Хисаное хелийоазон чикалашка. Кхалсаг тӀаьнна эгтара лакхагӀа бола бух — из а Эвереста юххерча пикех 8000 метр лакха цхьа пик, хӀаьта цу тӀа яьнна японски экспедицина юкъе хинна Токиора Сетсуко.

Тхо, кхалнах а, хьажа магаций иразага, наггахьа санна шовзткъа къонахчун хӀанзале а Эвереста тӀа вала кхийна хилча? — аьлар Эйко Хисанос.

Цхьаккха дача тиганзар це лоаман бухьа тар ма лу гаргагӀа альпинисташи оборудование дӀакхоачаяра вертолетах пайда эца. «Лоам тӀа доалар— из спорт я, цудухьа хьалтӀадоалара халонаш эшае езараш тхо тдоаш да, хӀаранен массаннеш говзалех пайда а эцаш»,— белгалдаьккхар из.

Кхалнахах йола проводникаш шоай группана юкъеоае шийй вӀаштӀехьа ца далар шийна халахетагӀа хьаккхийкадир Эйкос. ТӀаккха «бӀеь промент» кхалнаьха хургьар экспедици. Метрнархат леладеш Ӏаьдал долаш болча шерпий, мел аьлча а, проводникий професс маӀача наькъа монополи я.

Б. АРГУНОВ, (ТАСС).

АМЕРИКАНСКИ КОНГРЕССМЕНАШИ КХАЛНАЬХА БОКЪОНАШИ

Дукха ха йолаш Вашингтоне хиннача цхьа пресс-конференце американски кхалнаьха болама активисткага Мэри Бруксага хаттар даьд журналисташа: «Миштa кхетаде дезаш ха, [illegible]аьнна бокъоний хьакъехьара закон ВӀашагӀкхийттача Штаташна хӀанз а тӀаэцаьнза дилар?» «Халахета а, —гӀайгӀа йолаш жоп деннад цо, — дукххача американски законодателашта цӀенхаштта тӀаэцац кхалнана воагӀош дӀаделахараш».

ХӀаьта американски кхалнаьха хьалах хола деш цӀенхашта хинна а ца Ӏеш за. США конституце тӀа «беригача американски гражданий бокъонаш кхьатера хилара» хьакъехьа фуннагӀа дуоне я. дискриминаце бала качболлаш хинаб кхалнах, хӀанз а ба. Капиталистически общества цхьаккха дича а хилаза аргйоашача дукххача, граждански бокъонех боал уш дукхьал хилале хилараш!

Хоаш махарра, хестаьча американски «демократиега» цхьа бӀаьх ах бӀаьн шу йийша дорх[illegible]жамий укхашта кхалнах тӀайтара. США конгрессо 1920 шера ю мара чӀоагӀъяьац юкъера американски кхалнаха голосеи е бокъо луш йола конституце 19-гӀа поправка. Цхьабакъда-тахан а, США шийн 200 шу дузача юбилейна гаргалоачаш деттача хана ерригача прогрессивни американски общественносто бокъонца йола демократи бахьан долаш лоаттабеча къовсаме сагоагӀа долча декхарех санна мара дуьца йиш йолаш дац «цхьатаррерча торониt мехкарчa» кхалнаьха бокъонех.

Берригача американски къахьегамхоех 40 процент совгӀа болча кхалнаха, массаа а яхар мо, цхьатарра баьча бӀалхах маӀача махачул дукха а кӀезигагӀа ю алапи. Къахьегача кхалнаьха бокъонаш селлера чӀоагӀа телхаярах вахь жалоба дӀаяздарьяш цхьанна а американски суде. ДукхагӀйолча хана догдаха дезаш бац уж профсоюза оагӀонгахьара шоай га лоацаргхилаьга. Американски профсоюзни лидераша гуччахьа лелаю дискриминационни политика бахьан долаш боах беча 35 миллион болча американски кхалнахах мекка профсоюзни организацешка дӀайнабаб 4 миллиони мара.

Цул тӀехьа тамаш я хьаштаӀ американски кхалнаха бокъонаш боашараш ВӀашагӀкхийттача Штаташта хӀанз юкъера я аьнна официально бакъъяь тӀаийцaча яхь процентал дукха а дукхагӀа хилараш (дукхха раболанца цхьан хьаззза).

Тамаш санна ергьа наьха квалификацийна эшаши мел хиннa а тоъал алаш луши йолча профессешка Зоде лиикь США. Мадарра аьлча, кхалнахаи мехкараштен бийкка хилдарах! Эттара тӀехьарча дийнегӀа, американски юристашта юкъе кхалнах берригаш а 4,5 процент мара бац, инженерашта юкъа — 1,6 процент. Йоаккхо яш дола кхалнаьха кулгаш унахцӀено лоралра гӀулакха къаьстта чӀоагӀа эш аьнна хатаду. ХӀаьта а американски лорашта юкъерча медицински персоналаи юкъе 7 процент мара бац уж.

Кхы тӀа-е боккха бала хинна американски къахьегача кхалнаьха аӀир тӀа дуж берий учрежденеш вӀалла тоъаш ца хилар, медицински гӀулакхаш дарах тӀа-тӀа дукхагӀа боахa доалургбоаца мах, социальни гӀулакхашта правительства хьахеца дича кӀезигдар бахьан долаш хьайна дукха кхыйола проблемаш.

Лоацца аьлча, вахаро дукха ха хьалхагӀа дена а тӀатӀеrтта а дӀадех, американски законодателаш, юххера а, миллионаш а миллионаш а болча кхалнаьха кхелашка хьожилга. Цхьабакъда Ӏалальмате дукхача «цӀенхашттача» сенатораши конгрессменаши дуьцув шоай вӀалла гӀулакх я доацаш сайла дуьц.

Вакъда, общественни [illegible] ца йолаш вихалий палато 1971 шера тӀаийцaй «ВӀашагӀкхийттача Штаташа е моллагӀча къаьсттача штато закона доазонеа чухье бокъонаш цхьатара медаира духьалъяла е кхал-маӀа хилара бахьанах дарна доазув оттаде йиш ца хилар» чӀоагӀдаь хьаккхайнадеш йола конституце 27-гӀа поправка. Цхьабакъда шу поправкана «шорра никъ» беннаб даьле ма хеталаш. Из хӀанзалца хьа кхоачашъе дӀайола я хьацу. Поправка конституцена юкъаяхьара кӀезигагӀа еэ а мехкарча 38 штата законодательни собранеша къовбалаь тӀаэцаш яра мичай яц. ХӀаьта моттигера законодателий гӀулакхашта ладийгӀачу тӀехьагӀа, Вашингтонерчарел а кӀезигагӀа бала болаш ба американски кхалнаьха проблемашта вӀенхаштта хьажара. Цхьабакъда хӀанзале а поправка хьалъяьхай 33 штато. 15 штат, цу юкъе Миссури, Флорида, Каьлифорни, Каролина, Аризона гучахьа дуьхьалдовлаш кхалнаьха бокъонашта.

ХӀанз дӀаьйхаш оаш нук тӀехьагӀа американски кхалнаьха бокъонаш Ӏалашъера американски сенаторашеи конгрессменашеи уйла ю.

Э. БАСКАКОВ, (ТАСС).

ИНДИ. ЙоккхагӀа-дилача мехка шоллагӀа йолча торговле а туристически а центра Бомбея фордa йист.

ЧТК—ТАСС сурт.

Іалам — халкъа рузкъа

Іан замалахьара вахар

[illegible]

Н. РАШКЕВИЧ,
ЧИГУ зоологе кафедра доцент.

ЧКЪАЬРИЙ ДЕБАДЕ

Медицински Іилманий Академе йолчу института даьча тоьшаллех шера цхьан сато 18,2 килограмм чкъаьрийн продукташ яа еза. Укх шера планагіа хіара сага сих 20—22 килограмм чкъаьран продукташ кхачийта лері. Цу хьокъе дукха болх бе безаш ба Грозненски инспекце болхлой.

Инспекце болхлоша хьалхалла къовсам лоаттабу даттам а долаш а дола хиш коммунальни предприятешна дІакхуосача бІехалех, ядохимикатех лорадеш. ТІехьарча шерашка дукха гІирсаш хьаллаьд город Грознерча мехкаьтта чакхдолхача заводашка лоаш хи чу дІаухийта отходаш цІенъяра. ХІанз Заводской районе нефтехимически заводашкара бІехагіа йола отходаш цІенъеш цу гІирсо хьаллара аргіа а болх беш.

ТІехьарча хана дикка цІендоннад вай республикера хиш. ХІанз Терка чура вай Шолжа чу дукха чкъаьрий хьачуух. ХІаьта иштта дукхагіа да уж вай республикера кхача хиша а. Из чІоагіа гІадоуга гІулакх да, хІаьта вай дешарийла да Іов тасса даькка уж чкъаьрий лораде.

Цхьабакъда, ловкъ дале а [illegible] нийслу. Дукха нийслу цІена, хьаІавча шовлаш хишка машинаш юлареш. Царед ба инспеце болхлоштта гучабаьнна Зубков Василий Федорович, Степанов Анатолий Иванович, кхиберш.

Довза ва ду вай хиита [illegible]

Н. БРЕЖНЕВА,
«Заккаспрыбвод»
Грозненски инспеце районный инспектор.

[illegible]

Н. РАШКЕВИЧА суртеш.

БЕРТИЙ ЗУЛАМЕ Я

ХІара шера вай республикера бовзашвоьтта доккха ва ду бертаца. Нохч-ГІалгІайчен [illegible]

Соахкаи чаралвий общества ораллоне председатель У. Пашева хьалха деххарала масселлашта бертаста го бир района чарахьаша. Цига деккъ лоцаш хар 20 саг. Цхьа [illegible]

[illegible] бенна [illegible] боза Іийра.

Къаьстта дика ка хьаьар цира чарахьа Ш. Хаджиева, Ш. Аюбова.

[illegible]

Иштта дика ка хьахал хьаар чаралвий З. Исаева, М. Хучаева, У. Аюбова, З. Башаева, кхыбарий.

Я. ТЯТКОВСКИЙ,
охотовед.

Халкъа багахбувцамашра

БАКЪДАР

Моцагіа-моцагіа вахаш хиннав цхьа паччахь. Бокхха, бІаьхий моха хиннаб цо довл деш. Саг лаьрхІа варгвоацаш доахаш, жа, говрий бехаш хиннай цун. Царех дог гІоадаьнна дикка ха-заьна дІахьахчуд тІехьагіа, ше дикка воккха халча мара саг йоалаьвацв цо. Йоалаьвар къона воза йоІ хиннай.

Кастта цо йоІ яй. Цхьанна хІамах сибат доацаш, дахчан гударга тара хиннай йолиг. Цу гІулакха чІоагіа веха хьайзав да. Дарба хургдар-ех уххахьа хьане дола цхьанкха хІама дитахаш на деш, ца йоалавеш иссавац цхьанкха а тоаза саг. Юххера а гальарча межкара воалавальча цхьан къоанйочо аьнна:

— Сона хетаргаь, да йиш йолаш цхьанкха цхьа хІама де. Цох а дарба на хуле, цунга дог доахилга а яц.

— Фуд из, малагіа дарба да из? Цу гІулакха из кхоадергдолаш дувен тІара хІаьа деш! — аьнна чІоагіа гІаддаьна хьайзав паччахь.

— Из-и хала хІама дац, — аьнад къоанйочо. Духхьал оаш, йоІа хаси хааеси, шоай дега хьайзвалаш гучахьа вІалнік юнарал соагіа.

Цигтача йоІа ханас аьнад:

— Хьога со еча дена цхьаьцхьа шу, шера юкъе боагіа бутт, бетта юкъера цхьаьна-іал ди, дей юкъера Іуйре а сайре ехаш сайна тарра волча сагапа яхаргьядар-хьогі со ехаш, аз уйла на еш.

— Даьра, вожкха паччахь а иве со, дукха ружкъа, бокхха моаж а маб са харара бар, хІама эшаш а ма ваш со, хІаьта а сайна дальвал воаІгар массехка дукхагіа ма нийзав соьн, — аьнад йоІой дас, паччахьа.

Цигтача кам дІоаш де ца леташ, малхах хозагіа дар леташ лорта сиботе ший йар йоІ. Иштта цар боаш да бахадар.

ЭГІАР

Іенна чІоагіа доттагіаш тоссадення хиннад цхьан вошахоча сага. Цудухьа лаьаа а цунга хьахкхонча доал бе дагахьа, дахкача доал тІа лелхийтав хиннад Іано хьаллара лоа, тІакха мара хьа сег вахача юрта [illegible]

[illegible] тІехьагіа аІхаш лоралуш хурга вай, — аьнад Іано.

Цу хана дека отт йоаш вай мехка хьалха ма доашаш бирсе Іа.

ДІаяздир
Абу МАЛЬСАГОВ.

ТОРГОВЛЕ БОЛХЛОЙ АКТИВ

Укх деношка Грозне Нохч-ГІалгІай АССР паччахьалкхен торговле болхлой профсоюзно-боахама актив хилар. Нохч-ГІалгІай АССР паччахьалкхен торговле предприятешна 1974 шера баьча балха итогашта 1975 шера торговле дегІайоалаяра деххарашк дувцаш доклад [illegible] республикера торговле министра Ф. В. Мирчова.

Укх шера республике бахача нахага пхинал зоагіа 2 миллион сома маьха промышленни кхачина товараш доахара социалистически деххараш тІайийцар актива доакъашхоша. Соахка деххарех цхьа миллион сомага дІаххоачаш дукхагіа хул уж.

М. БОТОВ.

ДИКА САЛОІАРГДА

Укх деношка Нохч - ГІалгІайчен туристически группа салаІа яхай Болгаре Халкъа Республике. Царех дукхагІбараш юрта, боахама специалисташ болхлойш ба. Цера юкъе ба совхозий объединене болхло Агаева Роза, Шелковской района «Коминтерн» колхоза ветеринарни лор Ахмедов Ахмед, Аргунски сельхозтехника отделене автослесарь Аларханов Іимран, «Загорский» совхоза механизатор М. Вашаев, «Чечингушводстрой» дІа-хьа лелача № 8 йолча механизированни колонна скрепера машинист Маслов Григорий, иштта кхыбараш.

Кхойтта дийнахьа Болгаре столицега — Софияга, советски бІухой памятникашка, паркашка, музейшка, иштта кхычолча хозача моттигашка хьожартба уж. Иштта Боровец, Велинград, Пловдив, Габрово, Тырново яхача городашка хургба Нохч - ГІалгІайчен туристаш.

Я. БУБНЕНКО.

КЕРДА КНИЖКАШ

Нохч - ГІалгІай книжни издательство кеда а теха арахийцад гІалгІай литература лара оалачарех цаІ волча Бекова ДордагІа Тембота «Херживиь яхе» дувцарий, стихай, гаржамий сборник.

Книжка арахийцад йоазонхо вакъ 100 шу дизара хетаса. Книжка отта[illegible] а, дешхьалхе язъяр а, текстан кийчъяр а Іалаш болхло Мальсагов Абу ва.

ГІалгІай йоазонхочун Вед[illegible]жев Ахьмада «Цін тохар» яха повесть арахийнай. Цу тІа дувц цхьаболча хаха хІана а беледу шерача зІмах юхедоса гІулакхаш. Повеста турпалаша Іаббаса, Ваьиппата, кхычар дара къовсам лоттабу урдова, дукха истий кхуалара, кхыча эзаменча гІуланкхашта дукхьайа. ЦІенача, шаьрача моттаца, атта сирдуш язъйай керда повесть.

Ахьмат ЗЯЗИКОВ.

Студентий экзаменаш

Дог гІоадаьнна хила [illegible] йолаш я Нохч - ГІалгІай республикански медицински училища студентка Венгеровская Наталья. Цун зачетка тІа кхи а цаІ, аргІанра [illegible] тІа кхийттей.

Наташа дешарех дика [illegible] а хьакаре общественни балха дикка доецаш я. Училища старостата председателя а интернациональни доттагіала клуба президент а я из.

СУРТА ТІА: Н. Венгеровская фармакологе экзамен дІа [illegible] тІехьагіа.

В. ЕЛФИМОВА сурт.

СИЙНА ПОПУГАЙ

Тамашийна оалхазар да сийна попугай. ЗІамига дале а хьаькъал долаш да из оалхазар. Дукхача хана деза нахазара хеза а книжкаш тІа дийша а хоеш вар со цо сага санна къамаьл делга. Цхьабакъда, бІарга-м дайнадацар.

Соахка оаьна Соче салаІа дахар сои сесага. Тхоай гаьнарча гаргарча сагах Анна Евдокимовнах бІаргтоха лоархІар оаха. Дукха ца хоеш корайиш тхона из лха моттиг. Островский Николая музейна гонна йоацаш ях из. ЧІоагіа безаме тІайийцар тхо Анна Евдокимовнас. Хаттараш даь доаьна шой Антошка йовзийтар цо тхона. Иштта цІи йолаш яр цун попугай.

— ДІа-ха а ца хьоша сатийна дагІаделга, — аьлар фусам нанас. Клетка чура хьадийца из тІаьр-юкъе хоаль хІандаьча оалаца бист хилар из цунга: — «Хьайола Антошка къамаьл де вай». Къамарз дІа а хаьийта кийчделар сийна оалхазарий. ТІаккха шорттига аьлар: «Антошка Соча яз». Анна Евдокимовнас бата тІа куьг диллар. Тіаккхал дагіа дезанга кхетадир оаха.

Оалхазар дІахо дуйра: «Антошкийна борш, бун, ицк дуккха еза». Иштта массехказа аьлар. Шорттига [illegible] дІахьде волавелар со: «Москва — са столица, Россия — са Даьхе» — йоахар оалхазаро. ЧІоагіа цецдаьхадар тхо цо.

ГІанахь а набарагІ а дайна доахар сона из санна хІама.

Анна Евдокимовнас иштта дош Іе аьлча, Антошкас яхча белар: «Антошкас хаьъам йохк!» Цецаьнна могут яхача цІоагіа тохар аз Цирк дар-их, бокъонца дола цирк! ДІалла ца соцаш къамаьл дена яр попугай. 35 дош дІаьхьдир аз. Фусам нанас кхачох бІаьсовгіа дош хоа цунна.

ТІаккха хаьттар оаха цунна из мишта карагІдаьннад. Деррига а хьадийцар Анна Евдокимовнас. Пенсе йодаш цунца поликлинике болх баьраша соавгІата аьна хиннад из бутт баьнна попугай. Цу хана дена из цунца я. ХІаьта цу фус дола цохлазарош сага тІера а дІааьннар саха дІалаша а ба. Денгара денга дукхагіа дІаІомар оалхазар. ХІама хьоаяця хьестам каралІомадир цо оалхазар. ТІаккха ше а хьестадала даьлар. Фусам нанас ше хьесташ дена къамаьлага ладувгІар. Юкхьанца ший цІи яха хьалар попугай. ТІаккха кхыбола дешаш Іомадир.

Анна Евдокимовнас дувцачунга ладувгІаш дагІаш ара баьдделар. Ше лелача налхазарах хоза хеташ дувц цо. Даь шера хьайо кха бойнадац.

Цул тІехьагіа шурийла бозаль кІай маьхк хьекха клетта чу деллар цо оалхазар.

Тхоаш Грозне цІадоаькхача дукха дийцар оаха цу хозача оалхазарах. Тха лоалахочун да уж санна хоза оалхазареш тайп-тайпара бесаш долаш. Цунгара къоарза цаІ йийца сочинскичунах санна «Антошка» аьнна цІи тиллар оаха.

Ше-кхо кІира баьнча хьаІехар попугай. ТІаккха геттара кара Іемар. ЗІокарча чІега хьа а баьнкхе клетка чура арадоалар. Из мехийтар оаха.

Иштта цхьа шу даьлар. Цхьабакъда, мотт Іомабаьнзар. Кхал хиннадар иа, хІаьта маІадараш жара Іомаш йоах. ТІехьагіа 1974 шера № 7 йолча «Наука и жизнь» яхача журнала тІа Н. Ф. Надьярне статья йийшача дукха хайра сона тамашийна хозача цу оалхазарех. Лоалахочоа юза дІаделир оаха из. Цун фу доладалийра.

В. ЖУК-ТРИПОЛИТОВ.

ФЕ ХИЛА

Укх бетта юххе шой доалахьа автомашина йолча В. Мартиросяна машина тІатеха гІашло Э. Даудова лозайир. Милице старшинас А. Чураллаева оттабьача сошм тІарча нугІарша йоах:

«Даьча хьакаро гучі мадемхара из наькъа хатар хилара бехке я наькъа бокъоний 18-гіа пункт толка а ше юкхе тІакхаьчача транспорта ца йоагіача моттиге наькъа дехьавала гІашло. Водителе Мартиросяна шой низ кхоачар дир хатар ца хилийтара. Цу наькъ тІа лозавир ше бехке хиларах а водителе бехк ца хиларах а из бехктохавье эзаш».

Иштта ба гІашлой бехкагіа хиннача цхьан хатарах лаьца бола сощам. Халахете а, дукхача гІашлоша фуйнагІа хила а водитель бехктоххане хеташ наькъа бокъонаш теллаш. Иштта хеташ хилар бакъахьа дац. ГІашло, кхычарна нийсса бокъонаш йола наькъаю ве. Цудухьа, кхычарна нийсса бехктоххана ва из наькъа бокъонаш кхоачашъяра а

Цхьашшабераш наькъа бокъонаш ца йовьярах, дукхагІбараш йовзашехьа а уж лора ца ярах транспортни средствай чархашта кІала нийслу.

Духхьал январь бетта, шоай бехкагіа 30 гІашло авареашта юкъе нийсвелар. Цу юкъа хиначча 120 авариегіа хІара йийлагіа яр гІашлочун бехкагіа хиннай.

Эггара дукхагіа хатараш хул ца йоагІача моттиге е юхе гІолла транспорт йоагІашехьа гІашлой наькъал дехьа боалача.

Иштта лозавир дукха ха йоацаш гІашло А. Шевцов. Корта бохабеш дола малар менпа а волаш ца йоагІача моттиге наькъал дехьа вала веннавар из.

Цу хатара кІезиг-дукха бехке ва ГПАП-1 автобуса водитель П. Пивторацкий а. Автобусин остановкана юхе хилар хатар. ХІаьта цу тайпара мичча хана а сег нийсвала мегача моттиге водитель къаьстта фе хила веза.

Цхьа ца хьелха трамвай кІалвахар пенсионер М. Черушкев. Из а хиннав корта бохабеш дола малар а мелла трамвай наькъ тІа вахна.

Тахо шу дальна, цхьанкхаьна балха воаца ТІой-Юрта вахаш М. Горбеков Назрановски «40 лет Октября» яхача совхоза доаллахьарча трактор тІа а хайна, Малгобеке бодача наькъ тІа вахна водаш хиннав. Трактор кІалтІа а аьнна вийнав из.

ДІаделача кІирагіа тайп-тайпара аварешка вай Аргунски «Пищемаш» завода водитела Х. Адагаева, «Чечингстройтранс» водителаша С. Хасбулатова, М. Хоиева, иштта кхычар а.

Укх кІирах республикера наькъашка 46 авари хиъй, 11 саг вийна, 17 лозаваьа.

А. ЧЕБУШЕВ.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ТАХАНИ КХОАНЕИ ХУРГДА

25 январь

В. И. Ленина цІерагіа культура Дворец. 13.00. Нохха эІа. «Къаьа бахьене ба гІоа» яха сийлахьа кхелом 30 шу дизаре хетаь тематически киноленторо. 14.00. «Къона ленинец» яха клуб. Проворот хьалхалатерашта хетаь «Къахьегама гзарде хьалхататреашта пайделе» яха Іуйре. 18.00. Советски йозане сайре. (С. Есенина ва 80 шу дизарга). 19.00. «Интерзхача вокально - инструментальни ансамбле концерт.

Химиний культура Дворец. 9.00. Волейболах йола хьоаш. 10.00. Теннисах йола хьоаш. 12.00. Пионерех туркпах йола йоеза. 17.00. «ТІема шерий маршех» доле хукони оркестра концерт. 19.00. «Пятилетка чакхйоала шу» яха радиожурнал. 19.00. «Халкъа эстафета турпал» яха кинофестиваль. «Стахкнгона юкера тІом» яха кинофильм.

Н. К. Крупская цІерагіа культура Дворец. 18.00. Йоккха зал. Коталом 30 шу дизаре хетаьь «сийлахь боккхачу Даьхен тІема ветеранашца вІашагІкхетар. «Голубой экспресс» яхача вокально - инструментальни ансамблон «Светофор» яхача агитбригадон концерт ду. 19.00. Кагирхой салаІара сайре.

Пролетбата цІерагіа культура Дворец. 17.00. Коталом 30 шу дизаре хетаь «ТІемен сийлахьа котолонн шераш» яха тематически сайре. Программ юкъе а литературно - музыкальни композиця, сийлахь-боккхача Даьхен тІема ветеранашца вІашагІкхетар, «Москва юкъ немецко - фашистски бІу хІалакбар» яха документальни фильм хьокхар. 20.00. Кагирхой салаІара сайре.

КИМ цІерагіа клуб. Коталом 30 шу дизаре хетаь общественно-политически чтенеш. «Сийлахь-боккха Даьхен тІом болабалар» яха лекци. «Москва юкъ немецко-фашистски бІу хІалакбар» яха фильм.

26 январь

В. И. Ленина цІерагіа культура Дворец. 9.00—11.00. Болх беш да «Заманхо» яха бераштер кхелетевоштон лаьрхІа дола кинотеатр. 10.30. «Сийгаіз» яхача клуба занятеш. 19.00. Евтушенко «Бовзо творчестваца хетаь советски йозане сайре. 19.00. Кагирхой салаІара сайре.

Пролетбата цІерагіа культура Дворец. 12.00. Болх беш да «Орленок» яха берий кинотеатр. 20.00. Вокально - инструментальни ансамбла концерт.

КИМ цІерагіа клуб. 13.00. «Миссиза а дийнавар» яха утренник. 14.00. Болх беш да «Седкъан» яха берий кинотеатр. 20.00. Кагирхой салаІара сайре.

Химиний культура Дворец. 10.30. «Дикдургадоаца турпала нах» яха дагакьара журнал. 11.00. «Цхьанкха а нецненниваш, цхьанкха а дицденнадац» яха кинофестиваль. 13.00. Шахматаш евзрий клуб. Цхьан хенна итт доска тІа лоаза сеанс. 18.30. Эстрадни музыка сайре.

Н. К. Крупская цІерагіа культура Дворец. 19.00. Кагирхой салаІара сайре.

ТЕЛЕВИДЕНИ

25 январь

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Босбола телевидени. ІуІрейнара гимнастика. 9.30 — Кердадараш. 9.30 — Босбола телевидени. «Абвгдейка». 10.00 — «Шовка, дай-вонкой». 10.30 — Босбола телевидени. «Музейшка выставкаш, залашка гІолла». Пушкина цІерагіа изобразительни искусствий Паччахьалкхен музей. 2-гіа передача. 11.00 — Босбола телевидени. «ІуйренІхара пачта». 11.30 — Босбола телевидени. «Литературий [illegible]». Чингиз Айтматов. 12.05 — «Москва москвичанта». 12.35 — Воронежски эрсий хелкъа хор. 13.15 — «Могилев». 13.45 — «Музыкальни жигнале кердадараш». 14.30 — Босбола телевидени. «Саг, хьатте, космос». 15.00 — 1974-ча шерара литературин искусстваш, архитектурин дахкье СССР Паччахьалкхен премеї лауреаташ. 15.15 — Дипломатически колешташ. «Выборгская сторона» яха художественни фильм. 17.05 — Колхоза механика бе бола бахьаьа проблема». 17.30 — Сийлахь-боккхе котало хьахха 30 шу дизарга. 4-гіа кинопередача. 18.00 — Кердадараш. 18.15 — Босбола телевидени. «Хьайбай дуне чу». 19.15 — Босбола телевидени. Концерт. 20.30 — Центральни телевидене зорена тІа эггара хьалха Ч. Чаплина дакъа йоаша дола «Граф» яха фильм. «Тика дежурни администратор». 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — Босбола телевидени. «Кинопанорама». 23.00 — Босбола телевидени. Эстрадни концерт. Тбилисера передача. 23.30 — Кердадараш. Передачай программа.

II ПРОГРАММА

17.30 — Босбола телевидени. Мультфильмий программа. 18.00 — Лев Толстой. «Берал. Отрочество. Къоналл». Телеспектакль 2-гіа дакъа.

26 январь

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Босбола телевидени. «Зарядка аІоттаІ». 9.30 — Кердадараш. 9.30 — Босбола телевидени. «Будильник». 10.00 — «Советски Союза гІулакх деш ва». 11.00 — Босбола телевидени. А. С. Пушкина цІерагіа йочу бердаша кхелтІа ешаре бола дешархой конкурс. 12.00 — «Музыкальни киоск». 12.30 — «Юрта сакъат». 13.30 — Босбола телевидени. «Наше хьасьай [illegible] халтараш». 14.00 — «Ши бІухо» яха художественни фильм. 15.15 — Концерт. 15.45 — «Книжки кашка». 16.30 — Босбола телевидени. «Ирина Архипова» яхача телевизионни музыкальни фильма премьера. 17.30 — Дунен халкъашта кхъера панорама. 18.30 — Кердадараш. 18.15 — Босбола телевидени. Мультфильмий программа. 18.45 — Босбола телевидени. «Кинопутешестварий клуб». 19.45 — Н. О. Дунаевске произведенешцх оттадьа концерт. 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — И. О. Дунаевски произведенешцх оттадьача концерта дІахоадар. 23.00 — Босбола телевидени. Мехка футбола йола дунен халкъашта юкъера турнир. «Динамо» (Москва) — ЦСКА. 2-гіа тайм. 23.30 — Кердадараш. Передачай программа.

II ПРОГРАММА

15.30 — «Зорька» (гІалгІай меттала). 16.00 — Лев Толстой. «Берал. Отрочество. Къонал». Телеспектакль. 3-гіа дакъа. 17.30 — «Ше лаьвус». Дешархошта йола передача.

РАДИО

26 январь

6.30 — «Юртара вахар». «Дукхагіа хилийта хьайбай продукци» яха корреспонденци (нохчий меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Ашараш. 7.20 — Республикански газетий обзор. 8.25 — Ашараш. 8.30 — «Къонах» яха радиовыпуск. 13.00 — «КІарцхал» яха сатирически радиожурнал (гІалгІай меттала). 13.20 — Ашараш. 13.30 — «Новатор» яха радиоклуб. 14.00 — «Спекулянтапна — дика къовсам!». Нохч-ГІалгІай АССР юстице министра заместителя А. Котикова къамаьл (гІалгІай меттала). 14.15 — Сийлахь-боккха котало хьахха 30 шу дизарга. «Даьхе баьхан долаш лаьтараш» яха корреспонденци (гІалгІай меттала). 14.30 — «КІарцхал» яха сатирически радиожурнал. 14.50 — Ашараш. 15.15 — Концерт. 16.00 — «Кавказа вахар» яха радиожурнал.

ХАОТТАМ

Тахан республике гІолара Грознен хувцалуш морхаш а йолаш, йовчан а йоаваш, делкъеле цхьанцайолча моттигашка дохк а доаллаш, малхбоалехьара секунде 0—5 метр чІоагіа мух а хьекхаш ха хилен фегара температура республике гІолла 1 градус шийлагара 4 градус йІовхагта кхоачаш, Грозне 2—4 градус йІовхал йолаш хилен тарлу. 26 январера 29 январе кхачалца хувцалуш морхаш а йолаш, лоадама йовчан а йолаш, дохк а доаллаш. малхбоалехьара секунде 3—7 метр чІоагіа мух а хьекхаш ха хилен фегара температура бийсашка 5—10 градус шийлал йолаш, деношка 5 градусага кхаччалца йовхах йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина улица, 9 (3-гіа этаж). Телефонаш: редактора — 2-44-66; редактора зам. — 3-30-11; бехктоххаьарча секретара — 3-34-38; партийни вахаран культуран отдели — 5-61-48; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта бахамаш отдела — 3-42-28; письмой отдела бухгалтерин — 2-80-71.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 2-44-66; зам. редактора — 3-30-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отдела партийной жизни и культуры — 5-61-48; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-80-71.

Газет арахула шинара, кхаарра, шоаттан денаша.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революции проспект 7/34. Типография изд-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/34.

Заказ № 630.